

rolnicze abc

XVII Mazowieckie Dni Rolnictwa

Największa wystawa rolnicza na Mazowszu

Poświętne koło Płońska po raz kolejny stanie się mazowiecką stolicą rolnictwa. Przez dwa dni — 10 i 11 czerwca podczas Mazowieckich Dni Rolnictwa i toczącej się równolegle Mazowieckiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych na odwiedzających czeka moc atrakcji.

Monika Piskorz

m.piskorz@kuriermlawski.pl

Przez dwa czerwcowe dni wszystkie mazowieckie drogi prowadzą rolników do ośrodka na Poświętnem, który otwiera przed nimi możliwości nawiązania kontaktów, podpisania kontraktów, zapoznania się z najnowszymi nurtami technologicznymi oraz pogłębienia wiedzy rolniczej. Zainteresowani rolnicy mają możliwość znalezienia tu odpowiedzi na pytania dotyczące technologii produkcji rolnej, ogrodnictwa, ekonomiki rolnictwa i sposobów pozyskiwania funduszy unijnych.

Wystawy, prezentacje i konsultacje

Mazowieckie Dni Rolnictwa to przedsięwzięcie zakrojone na ogromną skalę. Największa na Mazowszu wystawa rolnicza organizowana jest pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewody Mazowieckiego, Marszałka Województwa Mazowieckiego. Uczestnicy wydarzenia, jak zapewniają organizatorzy, mogą spodziewać się, podobnie jak w latach ubiegłych, wielu atrakcji i interesujących wydarzeń. Na powierzchni 3 hektarów dla zwiedzających zostanie udostępniona wystawa maszyn, sprzętu i urządzeń

Na terenie targów, na powierzchni 3 hektarów dla zwiedzających zostanie udostępniona wystawa maszyn, sprzętu i urządzeń rolniczych oraz oczywiście wystawa zwierząt Fot. Archiwum

rolniczych oraz oczywiście wystawa zwierząt. Hodowcy prezentują hodowlane okazy w grupach: bydło mleczne i kłacz. Najlepsze zwierzęta zostaną nagrodzone tytułami czempionów w poszczególnych kategoriach. Można będzie się zapoznać z najnowszą ofertą w zakresie hodowli i nasiennictwa, chemii rolnej,

produkcji pasz, preparatów weterynaryjnych, oferują przetwory branży rolno-spożywczej. — Bogatą ofertę przedstawiają przedsiębiorcy zajmujący się budownictwem, ogrodnictwem, pszczelarstwem, ochroną środowiska. Do korzystania ze swoich usług zachęcają wydawnictwa rolnicze, firmy ubezpieczenio-

we i doradcz. Wystawie towarzyszy kiermasz ogrodniczy oraz stoiska potwierdzające różnorodność dziedzictwa kulturowego polskiej wsi — informują organizatorzy.

Nowoczesne uprawy i kramy z pysznościami

Targi w Poświętnem to również prezentacja kil-

kuset gatunków roślin. Na poletkach doświadczalnych zaprezentowanych zostanie ok 300 odmian roślin uprawnych. Rolnicy będą mieli możliwość przyrzeć się uprawom z bliska. Targi na Poświętnem to również to miejsce dla smakoszy, miłośników roślin ozdobnych oraz krzewów, czy też produktów rzemiosła ludowego. Można będzie, jak co roku, nabyć tradycyjne wyroby. Miody, wędliny, przetwory — stoiska z tego typu asortymentem zawsze cieszą się dużym powodzeniem. Wystawie w Poświętnem towarzyszy także wiele konkursów i atrakcji. Do rodziców z dziećmi kierowany jest Turniej Ekologiczny, którego celem jest propagowanie m.in.: wiedzy o przyrodzie, ekologii czy leśnictwie. Organizator wydarzenia Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego Oddział Poświętne w Płońsku zaprasza wszystkich na kolejną już edycję największej na Mazowszu wystawy rolniczej.

Fot. Archiwum

REKLAMA

tel. 512 216 738

KREDYTY

D L A R O L N I C T W A

**WSTĘPNA DECYZJA
KREDYTOWA
W 1 DZIEŃ**

KREDYTY POD DOPLATY Z JEDNORAZOWĄ SPŁATĄ

XVIII MAZOWIECKIE DNI ROLNICTWA, w programie:

- wystawa ciągników, maszyn, urządzeń i środków do produkcji rolnej,
- prezentacja nowych środków do produkcji zwierzęcej,
- kiermasz wydawnictw MODR,
- indywidualne doradztwo fachowe,
- prezentacja dziedzictwa kulinarnego i kulturowego wsi mazowieckiej,
- Mazowiecka Wystawa Zwierząt Hodowlanych (kłacz, bydło),
- XXII Amatorskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi,
- VII Turniej Ekologiczny,
- konkurs „Najciekawsze Stoisko”,
- kiermasz kwiatów, roślin ozdobnych, drzewek i krzewów owocowych.
- na poletkach doświadczalnych prezentacja nowych odmian roślin uprawnych, nowoczesnych technologii upraw, działania środków ochrony roślin i nawozów.

Rekrutacja na Mazowszu oraz Warmii i Mazurach

Wspieranie kształcenia ogólnego nie służy szkołom rolniczym

Trwa rekrutacja do szkół ponadgimnazjalnych (niebawem — ponadpodstawowych). Placówki o profilach rolniczych muszą zmierzyć się nie tylko z wymuszoną przez reformę oświaty korektą programów nauczania, ale też niżem demograficznym czy spadkiem popularności zawodów związanych z agrokulturą.

Tak przynajmniej aktualną sytuację wszkolnictwie rolniczym ocenia kierownictwo Zespołu

Szkół Kształtowania Środowiska i Agrobiznesu w Giżycku. Tam reforma edukacji nie ma wpływu na funkcjonowanie placówki. — Nowa podstawa programowa kształcenia w zawodach wymusza korektę programów nauczania, ale to dotyczy pracy merytorycznej, a nie organizacyjnej w szkole — mówi wicedyrektor ZSKŚiA Robert Platosz.

Giżycki zespół szkół musi się za to zmierzyć z obserwowanym w ostatnich latach spadkiem

liczby kandydatów chcących pobierać tam naukę. Zdaniem naszego rozmówcy wynika on m.in. z niżu demograficznego i zmian struktury wsi (coraz mniej ludzi mieszkających na wsiach utrzymuje się z pracy w gospodarstwie). — Trend spadkowy wynika także ze wspierania przez organy prowadzące kształcenia ogólnego jako tańszego niż zawodowe. Licea biorą wszystkich uczniów „jak leci”, co wiąże się z drastycznym

spadkiem poziomu nauczania — ocenia Robert Platosz. Jak dodaje, do tego wszystkiego dochodzą jeszcze malejąca ranga i prestiż szkół zawodowych — szczególnie rolniczych — oraz brak właściwego doradztwa zawodowego w gimnazjach (kierowanie wszystkich uczniów do liceów ogólnokształcących).

W Zespół Szkół Kształtowania Środowiska i Agrobiznesu w Giżycku chce się uczyć przede wszystkim młodzież pocho-

dząca ze środowiska wiejskiego — stanowi ona ok. 65 proc. wszystkich uczniów placówki. Pozostali to mieszkańcy miast, zwykle wywodzący się z rodzin o niższym statusie społecznym.

Szkolę rolniczą warto wybrać, jeśli na poważnie myśli się o związaniu swojej przyszłości właśnie z tą branżą. Szybko postępująca technicyzacja, nowe trendy i zmieniające się regulacje prawne wręcz wymuszają potrzebę poszerzania na bieżąco

swojej wiedzy w tym zakresie. Dobrym wyborem dla gimnazjalisty pragnącego zajmować się za kilka lat profesjonalnie rolnictwem są specjalistyczne technika i szkoły zawodowe. Ofertę dydaktyczną placówek prowadzonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz przez jednostki samorządu terytorialnego w województwach mazowieckim i warmińsko-mazurskim prezentujemy poniżej. **KN**

SZKOŁY ROLNICZE NA MAZOWSZU PROWADZONE PRZEZ MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubińskiej w Gołdówce, www.zsgoldkowo.eu**

Technikum (4-letnie): technik hodowca koni, technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik weterynarii, technik żywienia i usług gastronomicznych
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): mechanik — operator pojazdów i maszyn rolniczych
Kwalifikacyjny kurs zawodowy (1 rok — forma zaoczna dla dorosłych): kwalifikacja R3. Prowadzenie produkcji rolniczej

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Aleksandra Świętochowskiego w Gołotczyźnie, www.bratne.republika.pl**

Technikum (4-letnie): technik weterynarii, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, technik rolnik, technik ogrodnik, technik turystyki wiejskiej
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): ogrodnik, me-

chanik — operator pojazdów i maszyn rolniczych
Technikum uzupełniające (zaoczne, 3-letnie): technik rolnik
Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe: prowadzenie produkcji rolniczej, organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej, organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim, www.zs2.sokolowpodl.pl**

Technikum (4-letnie): technik agrobiznesu, technik rolnik, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik architektury krajobrazu, technik weterynarii

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Starym Lubiejewie, www.lubiejewo.pl**

Technikum (4-letnie): technik żywienia i usług gastronomicznych z dietetyką, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik architektury krajobrazu z grafiką komputerową, technik agrobiznesu z pożarnictwem.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia) kształcąca w zawodach: kucharz, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych.

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Studzieńcu, www.estudzieniec.pl**

Technikum (4-letnie): technik weterynarii, technik rolnik, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik turystyki wiejskiej, technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik, mechanik — operator pojazdów i maszyn rolniczych
Szkoła Policealna: technik turystyki wiejskiej
Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy: prowadzenie produkcji rolniczej, organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej.

SZKOŁY ROLNICZE PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

— **Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sochaczewie, www.zsrcku.proste.pl**

Technikum (4-letnie): technik ogrodnik, technik geodeta, technik żywienia i usług gastronomicznych

— **Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Piasecznie, www.zsrcku.com.pl**

Technikum (4-letnie): technik weterynarii, technik hodowca koni, technik architektury krajobrazu, technik ogrodnik

— **Zespół Szkół Rolniczo-Technicznych w Zwoleńcu im. Bohaterów Walki z Faszyzmem, www.zsrtzwolen.pl**

Technikum (4-letnie): technik architektury krajobrazu, technik geodeta, technik rolnik.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych
Zawodowe Kursy Kwalifikacyjne: kurs w zawodzie rolnik 613003, kursy i szkolenia z obsługi i eksploatacji kombajnów zbożowych, kurs i szkolenia z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego, kursy prawa jazdy kategorii B i T.

— **Zespół Szkół nr 3 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Łosicach, www.zs3losice.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik hotelarstwa, technik obsługi turystycznej, technik ekonomista.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik, kucharz

SZKOŁY NA WARMII I MAZURACH PROWADZONE PRZEZ MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Karolewie, www.karolewo.com**

Technikum: (4-letnie) technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik weterynarii, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik agrobiznesu.
Branżowa Szkoła I stopnia (od 01.09.2017 r.)
3-letnia: mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych.

— **Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobrocinie, www.zsckr.net**

Technikum (4-letnie): technik architektury krajobrazu, technik agrobiznesu, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik weterynarii
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych
Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe: rolnik, mechanizator rolnictwa
Szkoła policealna: weterynaria

SZKOŁY ROLNICZE PROWADZONE PRZEZ JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

— **Zespół Szkół w Gródkach, www.zsgrodki.cba.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik, technik weterynarii, technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki,
Branżowa Szkoła I Stopnia(3-letnia): klasa wielozawodowa

— **Zespół Szkół im. Emilii Sukertowej-Biedrawiny w Malinowie, www.zsmalinowo.com**

Technikum (4-letnie): technik żywienia i usług

gastronomicznych, technik technologii żywności, technik rolnik.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): ogrodnik.

— **Zespół Szkół Ekonomicznych i Technicznych im. S. Mikołajczyka w Pasłęku, www.zseit.paslek.edu.pl**

Technikum (4-letnie): technik przetwórstwa mleczarskiego, technik agrobiznesu, technik żywienia i usług gastronomicznych
Branżowa Szkoła I Stopnia (3-letnia): mechanik — operator pojazdów i maszyn rolniczych

— **Zespół Szkół Kształtowania Środowiska i Agrobiznesu w Giżycku, www.zsksia.edu.pl**

Technikum (4-letnie): technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu, technik inżynierii środowiska i melioracji

— **Zespół Szkół Rolniczych im. Heleny i Stanisława Sierakowskich w Kisielicach, www.zsr-kisielice.pl**

Zasadnicza Szkoła Wielozawodowa: mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, rolnik, ogrodnik
Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (2-letni, zaoczny): prowadzenie produkcji rolniczej, organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej

— **Zespół Szkół w Lubawie, www.zs.lubawa.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): klasa wielozawodowa (rolnik, elektryk, kucharz, stolarz, sprzedawca, fryzjer)

— **Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących im. Macieja Rataja w Reszlu, www.zsreszel.pl**

Technikum (4-letnie): technik architektury krajobrazu, technik technologii drewna.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): klasa

wielozawodowa (stolarz, sprzedawca, ślusarz, fryzjer, tapicer, operator obrabiarek skrawających), klasa stolarska.

— **Zespół Szkół Placówek Oświatowych w Lidzbarku Warmińskim, www.zsipo.lw.net.pl**

Technikum (4-letnie): technik żywienia i usług gastronomicznych, technik przetwórstwa mleczarskiego
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik, ogrodnik, kucharz, wędliniarz
Kwalifikacyjne kursy zawodowe dla dorosłych: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik przetwórstwa mleczarskiego.

— **Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących w Jagarzewie, www.zsriojagarzewo.pl**

Technikum (4-letnie): technik obsługi turystycznej, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik agrobiznesu, technik technologii drewna
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik, stolarz.

— **Zespół Szkół Zawodowych w Barlewickach, www.barlewiczki.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik.

— **Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych w Olecku, www.zsliz.olecko.szkolnastrona.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik ze specjalnością mechanika maszyn rolniczych, technik żywienia i usług gastronomicznych ze specjalnością promocja zdrowia, technik architektury krajobrazu ze specjalnością florysta, technik inżynierii środowiska i melioracji, technik ochrony środowiska, technik technologii drewna.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik
Kwalifikacyjny kurs zawodowy (zaoczny): rolnik, technik rolnik, kucharz.

— **Zespół Szkół Rolniczych im. Biskupa Ignacego Błażeja Krasickiego w Smolajnach, www.smolajny.pl**

Technikum (4-letnie): technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik weterynarii, technik agrobiznesu
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): rolnik, ogrodnik
Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe dla osób dorosłych (bezpłatne, zaoczne): R.3 — prowadzenie produkcji rolnej (3-semestr), R.16 — organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (2-semestr), R.21 projektowanie, zarządzanie i pielęgnacja obiektów architektury krajobrazu (3-semestr)

— **Zespół Szkół Rolniczych w Ostródzie, www.rolnik.edu.pl**

Technikum (4-letnie): technik agrobiznesu, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa, energetyki odnawialnej, technik ogrodnik, technik architektury krajobrazu, technik technologii żywności.

Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): mechanik pojazdów samochodowych, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych, wędliniarz, kierowca mechanik, elektro-mechanik, ogrodnik.

— **Zespół Szkół Nr 1 w Białej Piskiej, www.zsnr1bialapiska.pl**

Technikum (4-letnie): technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechanizacji rolnictwa, technik turystyki wiejskiej, technik agrobiznesu, technik rolnik, technik pojazdów samochodowych, technik ekonomista.
Branżowa Szkoła I stopnia (3-letnia): mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, rolnik. **RADZ, AU**

Będzie ponad 500 wystawców W Starym Polu już 10-11 czerwca

Aleksandra Szymańska
a.szymanska@dziennikelblaski

Żuławskie Targi Rolne w Starym Polu to jedna z największych tego typu imprez w Polsce. Tegoroczna edycja została zaplanowana na 10 i 11 czerwca.

Żuławskie Targi Rolne to już stały punkt kalendarza imprez plenerowych organizowanych przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oddział w Starym Polu.

— Czerwiec to tradycyjny termin naszych targów. Wystawcy i hodowcy korzystają z tej imprezy bardzo chętnie. Nie inaczej będzie i w tym roku. Widać to po liczbie zgłoszeń. W tej chwili mamy ich około 500, ale niewykluczone, że stoisk będzie jeszcze więcej — mówi Włodzimierz Sawirski, komisarz Żuławski Targów Rolnych. — Chociaż lista jest w zasadzie zamknięta, to ci drobniejsi wystawcy mają szansę na udział w targach nawet jeśli zgłoszą się na kilka dni czy w dniu rozpoczęcia imprezy.

Podczas weekendu, 10 i 11 czerwca, w Starym Polu zaprezentują się przedstawiciele kilkunastu branż, oferujący

Fot. Archiwum

m.in. maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze, ogrodnicze i budowlane, producenci pasz i dodatków paszowych, czy firmy oferujące samochody osobowe dostawcze. Tegoroczne targi będą także bogate w ofertę producentów i dystrybutorów z branż związanych z ekologią i ochroną środowiska, odnawialnymi źródłami energii i systemami grzewczymi.

W Starym Polu pojawi się również całkiem sporo wystawców oferujących produkty spożywcze wytwarzane tradycyjnymi metodami. Targi stanowią również okazję do prezentacji najnowszych osiągnięć techniki, technologii i genetyki, przez co służą postępowi i rozwojowi rolnictwa.

Uzupełnieniem wydarzenia tradycyjnie będą także wy-

stawy zwierząt hodowlanych, ptaków, konkursy hodowców oraz wystawa rzemiosła artystycznego. Jedną z większych atrakcji targów będzie XVIII Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych i Krajowy Cempionat Koni Sztumskich, podczas których swój dorobek zaprezentują hodowcy koni, bydła mięsnego oraz trzody chlewnej.

Podczas imprezy o dobry nastrój zadbają także muzyczne zespoły. Dla gości zagra Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Lidzbarka Warmińskiego oraz zespoły disco-polo: Solo (sobota) i Fanatic (niedziela).

14. Żuławskie Targi Rolne odbędą się 10-11 czerwca w godz. 9 do 17. Więcej informacji na temat wydarzenia można znaleźć na stronie internetowej www.podr.pl.

REKLAMA

www.SarnaAgro.com

ZAPRASZAMY DO ODWIEDZENIA NASZEGO STOISKA

NA XXIV ŻUŁAWSKICH TARGACH ROLNYCH

W STARYM POLU 10-11 CZERWCA 2017 R.

SARNAAGRO, SARNA 3, 14-330 MAŁDYTY

AKPIL
1975

URBUS

METAL-TECHNIK

AGRO
MASZ

ZAPRASZAMY NA POKAZY POLOWE

SARNA

woj. warmińsko-mazurskie
25 czerwca 2017 r., godz. 12:00

**W programie imprezy m.in.
pokazy polowe i atrakcje
dla całej rodziny.**

DZIAŁ SPRZEDAŻY: tel. 601 970 600
tel. 603 039 460, 603 113 889, 693 007 687

DZIAŁ CZĘŚCI: tel. 601 990 494

PN - PT : 8.00 - 17.00, SOB : 8.00 - 13.00

REKLAMA

HATEK

JANUSZ ZARĘBA SP.J.

Konstrukcje dachowe
Budownictwo modułowe
Domy szkieletowe

PROJEKT I WYCENA
BEZPŁATNIE

ZASTOSOWANIE

- obiekty budownictwa mieszkaniowego
- obiekty inwentarskie
- obiekty handlowo-usługowe
- stodoły, stajnie i ujeżdżalnie dla koni
- obiekty sportowe
- hale, wiaty, magazyny

06 -102 Pułtusk, ul. Tartaczna 71
tel. +48 23 692 77 31
e-mail: hatek@hatek.com.pl
<http://www.hatek.com.pl>

WE DWOJE

Drodzy Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich. Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 71/2017. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 2 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 5 lipca 2017 roku.

Jadwiga Gliniewicz

♂ Panowie

WE DWOJE NR 71/2017

**PANOWIE 31-45 LAT
ENERGICZNY**

(38/79) Szczupły, wolny, samotny, towarzyski, aktywny optymistą, lubi jazdę motorem, zbieranie grzybów latem, pozna sympatyczną panią.

BLIŹNIAK

42-letni kawaler, poznam pannę bez nałogów i zobowiązań, w wieku 37-40 lat, która chciałaby związać się z rolnikiem. Mile widziane panie z powiatu Ostróda, Działdowo. Numer telefonu przyspieszy kontakt.

Z CIECHANOWSKIEGO

(43/180) Kawaler bez nałogów, uczciwy, niezależny finansowo, własny dom, gospodarstwo, brunet, zmotoryzowany, poznam panią w wieku do 28-38 lat, która poważnie myśli o życiu i założeniu rodziny. Numer telefonu ułatwi kontakt.

RENCISTA

Pracujący, na rencie, bez nałogów, o dobrym sercu, pozna panią do lat 40. Cel — przyjaźń lub stały związek.

MIESZKANIEC WSI

(45/176) Kawaler, bez zobowiązań, posiadam ciągnik i samochód,

poznam panią, która będzie mi przyjaciółką. Cel — stały związek.

**PANOWIE 46-60 LAT
WRAŻLIWY**

(50/177) Jestem bez zobowiązań, bez nałogów, dobrze sytuowany, niezależny, wykształcenie średnie, poznam uczciwą panią.

ROZWIEDZIONY

Szczupły, bez nałogów, poznam panią w wieku 50-60 lat. Cel — stały związek.

WODNIK

(po 50) Niezależny materialnie, bez zobowiązań, niepalący, szuka bratniej duszy na dobre i na złe, czulej partnerki, która potrafi kochać i chce być kochaną.

PO PIĘĆDZIESIĄTCE

Niezależny finansowo i mieszkaniowo, bez nałogów, nie szukam przygód lecz stałego związku. Jestem na emeryturze.

ZARADNY

55-letni, wolny, lubi wszystko co piękne, pozna panią szczupłą, w wieku do 53 lat.

RYBA

(60/175/85) Bez nałogów i zobowią-

zań, z własnym M, zmotoryzowany, pozna miłą panią z okolic Iławy, Ostródy lub Miłomłyną.

**PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT
Z OKOLIC SĘPOPOLA**

Samotny, rozwiedziony, bez nałogów, moja pasja to przyroda i dobra książka, poznam panią w wieku do 70 lat. Cel — stały związek.

Z MAZUR

Jestem rozwiedziony i bardzo samotny, poznam panią do lat 65. Cel — stały związek.

EMERYT Z KĘTRZYNA

Rozwiedziony, niezależny mieszkaniowo i finansowo, pozna panią w wieku 67 lat, z okolic Kętrzyna.

Z OKOLIC DZIAŁDOWA

(63/172/85) Emeryt, wdowiec, niezależny mieszkaniowo, zmotoryzowany, bez przykrych nałogów, niepalący, jestem czuły, zadbany.

PO SIEDEMDZIESIĄTCE

Samotny wdowiec, z okolic Świątyni, niezależny finansowo i mieszkaniowo, poznam panią do lat 72, wdowę, najchętniej z okolic Szczecyna lub Olsztyna.

♀ Panie

**PANIE 46-60 LAT
KOZIOROŻEC**

(51/164) Gospodarna, bez nałogów, uczciwa, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna pana kulturalnego, odpowiedzialnego, w wieku 50-65 lat. Numer telefonu przyspieszy kontakt.

PO PIĘĆDZIESIĄTCE

Sympatyczna, zaradna, zmotoryzowana, bez zobowiązań, pozna pana kulturalnego, wysokiego, do lat 60.

POGODNA

56-letnia, niezależna mieszkaniowo i finansowo, bez nałogów, z poczuciem humoru, szczupła, poznam pana niezależnego mieszkaniowo i finansowo, nie szukam przygód.

SZCZUPŁA

(57/164) Miła, sympatyczna,

o dobrym sercu i miłej aparycji, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna pana uczciwego, wysokiego, kulturalnego, zmotoryzowanego i nie nadużywającego alkoholu, w wieku 57-65 lat.

SPÓD ZNAKU WODNIKA

Poszukuję przyjaciela, bratniej duszy, poznam pana niezależnego, który ceni szczerość i pogodę ducha.

Z MAZOWSZA

57-letnia wdowa, uczciwa i szczerą, pozna dobrego i poważnie myślącego wdowca. Cel — stały związek.

SZEŚĆDZIESIĘCIOLETNIA

Samotna, zmotoryzowana, tolerancyjna, pozna przyjaciela o podobnych walorach i miłym usposobieniu.

**PANIE POWYŻEJ 60 LAT
OPIEKUŃCZA**

61-letnia, bez nałogów i zobowiązań, niezależna finansowo i mieszkaniowo, spokojna, pracowita, samotna wdowa, uczciwa, opiekuńcza, pozna wdowca. Cel — stały związek.

Z OKOLIC JONKOWA

(62/162) Tolerancyjna wdowa, emerytka, poznam pana, chętnie zmotoryzowanego. Cel — przyjaźń, wzajemna pomoc lub stały związek.

ZARADNA

66-letnia, z okolic Olsztyna, mieszkam na wsi, bez nałogów, poznam pana, o dobrym sercu, poważnie myślącego o dalszym życiu, zaradnego, bez nałogów, w swoim wieku. Cel — stały związek.

We dwoje
Nr 71/2017

hasło

imię i nazwisko

adres

nr PESELrok urodzenia

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów)

Powyższe dane do wiadomości redakcji

własnoręczny podpis

11170tbp-f-M

FH JOL-MET

06-210 Płoniawy-Bramura 21

tel. 29 717 80 49

www.jol-met.com.pl

Zapewniamy najlepszą ochronę Twoich plonów!
W sprzedaży folia, siatka, sznurek.

Serdecznie zapraszamy!!!

Przymrozki i ujemne skutki przezimowania Warmia i Mazury: straty na 743 hektarach

Krzysztof Napierski
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Do końca maja do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpłynęło 11 wniosków wójtów gmin o oszacowanie szkód spowodowanych przymrozkami wiosennymi i ujemnymi skutkami przezimowania. Wystąpiły one w 44 gospodarstwach rolnych, na łącznej powierzchni 743,69 ha.

Jak nas poinformowała rzeczniczka prasowa wojewody Bożenna Ulewicz, przymrozki i wiosenne najbardziej dały się we znaki rolnikom z gminy Lubawa.

Głównie w uprawach ogrodnich i w sadach

Tam, w 17 gospodarstwach, szkody wystąpiły na łącznej powierzchni 254,30 ha. Uszkodzone zostały uprawy czereśni, wiśni, jabłoni, śliwy, aronii, agrestu, porzeczki czerwonej i czarnej oraz truskawek. Na nieco mniejszym obszarze, liczącym w sumie 209,93 ha, straty odnotowano w 4 gospodarstwach gminy Braniewo. Dotknęły one upraw rzepaku ozimego. W pozostałych gminach łączne powierzchnie upraw, na których wystąpiły straty, nie przekroczyły 60 ha. Wnosiły one kolejno: w gminie miejskiej Nowe Miasto Lubawskie — 2,80 ha w 1 gospodarstwie (odnotowano je w plantacji wiśni), w gm. Kurzętnik — 14,61 ha w 2 gospodarstwach (uprawy wiśni, śliw i porzeczki czarnej), w gm. Iława — 53,72 ha w 5 gospodarstwach (uprawy roślin sadowniczych, rzepaku i pszenicy), w gm. Barczewo — 45,48 ha w 4 gospodar-

W całym kraju straty dotyczą głównie upraw drzew, krzewów owocowych i truskawek Fot. Archiwum GO

stwach (rośliny sadownicze), w gm. Mrągowo — 7,4 ha w 1 gospodarstwie (truskawki), w gm. Rychliki — 45,59 ha w 4 gospodarstwach (rośliny sadownicze), w gm. Susz — 9,40 ha w 2 gospodarstwach (uprawa wiśni oraz sad mieszanym), w gm. Olsztyn — 77,24 ha w 1 gospodarstwie (uprawa jabłoni, gruszy, śliw, wiśni i porzeczki czarnej). Ujemnymi skutkami przezimowania natomiast zostały dotknięte 3 gospodarstwa na terenie gminy Iława — straty wystąpiły na łącznej powierzchni 23,22 ha.

— Wojewoda Warmińsko-Mazurski uruchomił komisje do oszacowania szkód w uprawach rolnych na terenie powiatów: nowomiejskiego, iławskiego, braniewskiego, olsztyńskiego, mrągowskiego oraz elbląskiego. Na terenie gmin: Lubawa, Iława, Kurzętnik, Nowe Miasto Lubawskie oraz Susz komisje oszacowały straty, trwa sporządzanie protokołów i wyliczanie zakresu i wysokości szkód — powie- działła nam 1 czerwca Bożenna Ulewicz. Tego samego dnia komisja miała dokonać oszacowania szkód w gospodarstwach na terenie gminy

Braniewo. — Komisja przeprowadziła również wstępne oględziny uprawy truskawek w gminie Mrągowo. Natomiast w gminach Barczewo, Rychliki i Olsztyn straty będą oszacowane w najbliższych dniach — zapowiedziała rzeczniczka wojewody.

W pozostałych województwach

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podało 31 maja, że w całym kraju swoje prace zakończyło 20 komisji szacujących straty po przymrozkach wiosennych. Pracują one w 597 gminach na terenie 15 województw (żadnej nie powołano w woj. śląskim). Jak czytamy w komunikacie resortu, straty poniosło 12 905 gospodarstw rolnych, a powierzchnia upraw dotkniętych klęską wyniosła 152 802,81 ha. Powierzchnia działek, na których szkody wynosiły powyżej 70 proc., wynosi 13 814,34 ha, w tym 13 403 m kw. tuneli foliowych i szklarni. Łączne straty szacowane są na kwotę ponad 125 mln złotych (stan na 31 maja). Dotyczą w większości upraw drzew, krzewów owocowych i truskawek.

Na co mogą liczyć rolnicy?

Po oszacowaniu szkód w gospodarstwach rolnych, ich właściciele mogą się ubiegać o:

- kredyt preferencyjny — zarówno obrotowy na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, jak i na odtworzenie środków trwałych;
 - udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczej Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne, pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;
 - zastosowanie przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy, na indywidualny wniosek producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody;
 - udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego;
 - udzielenie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa pomocy dla producentów rolnych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody w danej uprawie w wysokości co najmniej 70 proc. lub szkody powstały na powierzchni co najmniej 70 proc. upraw w szklarniach i tunelach foliowych (pomoc na jedno gospodarstwo nie może być większa niż równowartość w złotych 15 tys. euro, przy czym, jeżeli straty powodują zmniejszenie dochodu z całego gospodarstwa rolnego powyżej 30 proc., to jest to pomoc publiczna udzielana na podstawie zgłoszenia do Komisji Europejskiej, a jeżeli straty w całym gospodarstwie nie przekraczają 30 proc., jest to pomoc udzielana w formie de minimis).
- Więcej informacji na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi: www.minrol.gov.pl.

REKLAMA

PRODUKUJEMY

- Mieszanki paszowe pełnoporcjowe
- Mieszanki paszowe uzupełniające
- Mieszanki witaminowo-mineralne
- Koncentraty białkowe

FERM-PASZ

Przedsiębiorstwo
Produkcji Pasz FERM - PASZ sp. j.
09-130 Boboszewo, ul. Spółdzielcza 3
tel/fax 23 661 10 13, 23 661 18 93,
e-mail biuro@fermpasz.pl

GWARANTOWANA JAKOŚĆ

DDGS, nawozy
węglis, EKOGROSZEK
Śrut, otręby, wysłodki, melasa,
lizawki dla bydła, drożdże paszowe

Infolinia 800 11 90 90

www.fermpasz.pl

13417otbr-a-M

Polub rolniczeabc na Facebooku

1217otbp-b-P

Specjalny rabat

SUVy Hyundai dla rolników

Tucson i Santa Fe

w programie Hyundai Fleet Lease

Już za 1% wartości samochodu

ubezpieczenie, serwis, opony zimowe – w opłacie miesięcznej

Poczuj moc żywiołów dzięki SUVom Hyundai. Dynamiczny i stylowy Hyundai Tucson imponuje sportową sylwetką i komfortem prowadzenia w każdych warunkach. Wyrafinowany i wszechstronny Hyundai Santa Fe ośniewa niespotykanie luksusowym wnętrzem i pewnością bijącą z każdego szczegółu. Wybierz swój żywioł. Wybierz SUVa Hyundai dla siebie. Teraz w atrakcyjnej ofercie Hyundai Fleet Lease przygotowanej z myślą o potrzebach Twojej firmy. Zapraszamy do salonu na jazdę próbną.

HYUNDAI

HYUNDAI
DASZUTA

Hyundai Daszuta

Boenigka 34C, Olsztyn

89 541-84-66

Znajdź nas: Facebook Youtube Instagram

Pełna oferta: www.daszuta.hyundai.pl

Oferta dotyczy nowych modeli samochodów Hyundai Santa Fe i Tucson i obowiązuje do wyczerpania zapasów. Ostateczna decyzja o możliwości zawarcia umowy zostanie podjęta przez operatora programu po analizie dokumentów dostarczonych przez klienta. Prezentowany program nie jest związany z ofertą sprzedaży samochodu, ale nie wyłącza promocji dealera. Usługa kompleksowej obsługi serwisowej operatora zawierająca serwis mechaniczny, ubezpieczenie, przechowywanie i wymianę opon oraz koordynację likwidacji szkód komunikacyjnych dostarczana jest wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie obejmuje czynności obsługi codziennej pojazdu. Pełny pakiet ubezpieczenia oraz gwarancja pojazdu obowiązują na terenie Unii Europejskiej. Operatorem programu jest Grupa Masterlease (Prime Car Management S.A., Futura Leasing S.A., Masterlease Sp. z o.o., Futura Prime Sp. z o.o.). Podmiot odpowiedzialny: Prime Car Management S.A., ul. Polarna 4, 80-308 Gdańsk. Szczegóły programu dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Stała opłata miesięczna wynosi dla modelu Hyundai Santa Fe 2.0 CRDi (150 KM) 6MT Style: 1 523 zł netto (na okres 36 miesięcy i opłaty wstępnej w wysokości 14 261,33 zł netto); Hyundai Tucson 1.6 GDI 6MT 2WD (132 KM) Classic: 861 zł netto (na okres 36 miesięcy i opłaty wstępnej w wysokości 8 612,98 zł netto). W ramach opłaty Klient ma prawo korzystać z samochodu, w opłacie wliczonej jest kompleksowa obsługa serwisowa w ramach łącznego limitu 60 000 km. Niniejszy materiał nie stanowi oferty w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego i ma charakter wyłącznie informacyjny. Niektóre prezentowane na zdjęciach opcje nie stanowią wyposażenia podstawowego i są dostępne wyłącznie za dopłatą. 5-letnia Gwarancja Bez Limitu Kilometrowych Hyundai dotyczy jedynie tych samochodów Hyundai, które były sprzedane końcowemu przez Autoryzowanego Dealera Hyundai na warunkach opisanych w książce gwarancyjnej. Szczegóły propozycji i programu gwarancyjnego, w tym wyłączeń gwarancji, dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Średni poziom spalania paliwa w cyklu mieszanym dla modelu Hyundai Tucson wynosi 4,6 do 7,6 l / 100 km, dla Santa Fe wynosi od 5,7 do 6,7 l / 100 km, średnia emisja CO₂ wynosi dla Tucson: od 119 do 177 g/km a dla Santa Fe od 149 do 177 g/km.

100517otbr-a-C

Lista Odmian Zalecanych dla woj. warmińsko-mazurskiego

Rzepak ozimy

Powierzchnia uprawy rzepaku ozimego w Polsce w 2015 roku (wg GUS) wynosiła 884 ha.

mgr inż. Małgorzata Gazda,
COBORU SDOO
we Wróclawie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Większość upraw rzepaku znajduje się w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim — ponad 50 proc. wszystkich zasiewów. Województwo warmińsko-mazurskie wraz z pomorskim, opolskim i lubuskim należy również do rejonów o dużej powierzchni uprawy tej rośliny — siódme miejsce pod względem powierzchni uprawy wśród wszystkich województw (dane GUS z 2015 roku).

Zróżnicowanie plonowania rzepaku

Areał rzepaku ozimego sukcesywnie wzrasta z roku na rok. Rzepak ozimy jest ważną rośliną w płodozmianie, szczególnie tam, gdzie w strukturze zasiewów dominują zboża. Charakteryzuje się dużą zmiennością plonowania w latach oraz w różnych rejonach kraju. Przyczyną wahania plonowania są głównie warunki pogodowe. Mroźne i bezśnieżne zimy oraz deficyty opadów redukują zasiewy i obniżają plonowanie rzepaku ozimego. Po zimie 2015/2016 dużo upraw zostało zlikwidowanych ze względu na wymarżnięcie roślin, szczególnie w naszym regionie.

14 nowych odmian rzepaku ozimego

Wśród odmian rzepaku ozimego można wyróżnić odmiany populacyjne oraz odmiany mieszańcowe, które wykazują się większym potencjałem plonowania i mniejszymi wymaganiami glebowymi. Wbieżącym roku do Krajowego rejestru (KR) wpisano 14 nowych odmian rzepaku ozimego. Wszystkie są odmianami mieszańcowymi (Alasco, Anniston, Architect, Copernicus, DK Exotter, DK Expansion, Einstein, ES Barocco, INV1165, Kicker, PT248, Roberto KWS, Sergio KWS, Stefano KWS).

Listy Odmian Zalecanych pomogą

W Polskim rejestrze znajduje się obecnie ponad 100 odmian rzepaku ozimego, pochodzących zarówno z hodowli polskich jak i zagranicznych. Ponad połowa zarejestrowanych odmian została wpisana do KR w ostatnich pięciu latach. Wybór odpowiedniej odmiany do konkretnych warunków, przy tak dużej ilości oferowanych odmian, może narażać rolników na wiele trudności. Z pomocą przychodzi Porejestrowe Doświadczalnictwo Odmianowe (PDO), które dostarcza wielu cennych aktualnych informacji o większości odmian wpisanych do KR. Efektem badań prowadzonych w ramach PDO są Listy Odmian Zalecanych (LOZ)

Plon nasion i ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian rzepaku ozimego z Listy Odmian Zalecanych 2017 (LOZ) na podstawie wyników PDO z kraju oraz z woj. warmińsko-mazurskiego.

Lp.	ODMIANA	Rok włączenia do LOZ	Plon nasion przy wilgotności 9% (odmiany — dt z ha)				Początek kwitnienia	Dojrzałość techniczna	Wysokość roślin	Procent martwych roślin po zimie (średnia ocen z kraju wg COBORU)	
			w woj. warmińsko-mazurskim		w kraju wg COBORU		Data		cm	%	%
			2016	2015	2016	2015	2016	2016	2016	2015/ 2016	2014/ 2015
	Wzorzec dt z ha		26,7	53,3	35,6	45,0	28.04	04.07	137	23	0
Odmiany populacyjne											
1.	Monolit	2010	29,6	55,9	34,6	44,8	30.04	04.07	133	21	0
2.	Sherlock	2012	28,9	57,4	37,8	47,9	25.04	04.07	135	22	2
3.	Quartz	2017	29,6	52,8	36,5	43,4	29.04	04.07	131	18	0
Odmiany mieszańcowe											
4.	Visby	2010	35,5	59,5	40,8	49,1	26.04	04.07	135	21	0
5.	Marathon	2014	36,6	61,5	39,6	48,8	24.04	05.07	127	34	0
6.	Mercedes	2015	38,0	60,0	43,9	50,0	27.04	04.07	139	18	0
7.	Arsenal	2016	30,4	61,6	41,0	51,8	24.04	03.07	141	23	1
8.	Garou	2017	36,3	58,2	42,0	50,2	26.04	04.07	137	17	0
9.	Arango	2017	35,1	58,6	42,0	49,6	25.04	03.07	135	16	1
10.	Oriolus	2017	35,6	56,7	39,3	47,8	24.04	04.07	130	26	0
11.	Popular	2017	29,4	60,7	41,6	49,5	26.04	04.07	136	17	0
12.	Atora *	2017	36,6	-	43,9	-	27.04	04.07	141	20	-
13.	Kuga *	2017	34,3	-	46,2	-	24.04	03.07	140	14	-
14.	SY Florida *	2017	29,8	-	41,1	-	25.04	04.07	134	32	-
Liczba doświadczeń			1	3	19	24	23	19	22	13	2

Wzorzec plonowania 2016 — średnia z 13 odmian populacyjnych; 2015 — średnia z 18 odmian populacyjnych;

wzorzec 2016 dla pozostałych cech — ES Valegro, Monolit, Arsenal, Atora

% martwych roślin — mniejsza wartość oznacza lepsze przeżycie

— brak danych

* — odmiany wstępnie rekomendowane na podstawie wyników z doświadczeń PDO w województwie warmińsko-mazurskim z jednego roku badań i w oparciu o 2-letnie wyniki badań WGO w procesie rejestracyjnym

dla poszczególnych rejonów Polski. LOZ jest ustalana i zatwierdzana dla każdego województwa po szczegółowej analizie wyników prowadzonych doświadczeń PDO przez Wojewódzki Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

Każdego roku udział poszczególnych odmian na liście jest weryfikowany. Odmiany nie sprawdzające się w badaniach w kolejnych latach zostają z listy skreślane ustępując miejsca nowym o wyższym i stabilniejszym plonowaniu, pomimo różnych warunków atmosferycznych.

W 2017 roku, w województwie warmińsko-mazurskim na LOZ znajduje się 14 odmian z czego 11 to odmiany mieszańcowe. Rekomendowane odmiany zostały przedstawione w poniższej tabeli. Tabela zawiera między innymi informacje dotyczące plono-

wania odmian w kraju w 2015 i 2016 roku oraz procent martwych roślin po zimie w 2015 i 2016 roku. Wyniki pochodzą z wielu doświadczeń przeprowadzonych w kraju na podstawie opracowań Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych (COBORU).

Projekt uchwały o PIBŻ przyjęty

Jedna inspekcja zamiast kilku

Na mocy przyjętego 30 maja przez Radę Ministrów projektu ustawy, zostanie utworzona Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności. Organ będzie podlegał ministrowi rolnictwa. Przejmie wszystkie zadania Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, które to zostaną zlikwidowane, a także część obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Handlowej.

Potrzebna konsolidacja inspekcji

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapowiada stworzenie dzięki temu nowego, zintegrowanego i uproszczonego systemu kontroli bezpieczeństwa i jakości żywności na wszystkich etapach jej produkcji, co w konsekwencji ma prowadzić do usprawnienia ochrony zdrowia konsumentów. „Skonsolidowany nadzór nad produkcją żywności w Polsce jest konieczny, bo zapewni jej wysoki poziom bezpieczeństwa oraz podniesienie jakości i wartości. Przyczyni się także do wyeliminowania nieuczciwych praktyk w handlu

żywnością (np. fałszowania żywności). Ma to szczególne znaczenie dla konsumentów, których wymagania dotyczące bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i dobrostanu zwierząt rosną. Konsolidacja jest także potrzebna, bo polski rynek żywności należy do największych w Unii Europejskiej” — czytamy w komunikacie resortu.

Głównego inspektora powoła premier

Państwowa Inspekcja Bezpieczeństwa Żywności będzie miała trójstopniową hierarchię. Na jej szczycie stanie Główny Inspektor Bezpie-

czeństwa Żywności, któremu mają podlegać inspektorzy wojewódzcy i graniczni, im zaś — inspektorzy powiatowi. Główny inspektor, powoływany przez premiera na wniosek ministra rolnictwa, będzie centralnym organem administracji rządowej, podlegającym temuż ministrowi. Do 31 maja każdego roku ma składać szefowi resortu sprawozdanie z realizacji zadań za rok poprzedni. Będą przy nim funkcjonować dwa organy opiniodawczo-doradcze: Rada Sanitarno-Epidemiologiczna i Rada do spraw Laboratoriów. Przyjęty 30 maja projekt uchwały określa również

zadania wojewódzkich i granicznych oraz powiatowych inspektorów, a także wymogi niezbędne do pełnienia tych funkcji. Zadania inspekcji mają wykonywać przede wszystkim jej pracownicy, lekarze weterynarii oraz inne upoważnione przez nią osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne.

Ma być mniej kontroli

„Powstanie jednej Inspekcji, nadzorującej i koordynującej proces kontroli, zapewni efektywniejsze gospodarowanie powierzonymi środkami, a w efekcie spowoduje obniżenie kosztów urzędowej

kontroli żywności. Taka reorganizacja oznacza też szybsze i kompleksowe przeprowadzanie kontroli oraz audytów u rolnika i przedsiębiorcy” — przewiduje ministerstwo rolnictwa. Jednocześnie kontroli i audytów w gospodarstwach i zakładach produkcyjnych ma być mniej. „Wylimnowane zostaną przypadki dublowania się i nakładania kompetencji. Ponadto, konsolidacja zapewni lepszą organizację pracy, optymalne wykorzystanie bazy laboratoryjnej i specjalistycznego sprzętu, a także zasobów kadrowych i majątkowych” — zapewnia resort. KN

Warto przyjechać i dowiedzieć się więcej Dni Pola we Wróćkowie

dr inż. Monika Kopaczek-
Radziulewicz
m.radziulewicz@rolniczeabc.pl

Koniec czerwca to od lat w kalendarzu rolników obowiązkowy wyjazd na Dni Pola do Wróćkowie pod Olsztynem. Podczas organizowanej co roku imprezy polowej rolnicy mają okazję obejrzenia poletek doświadczalnych. Mogą porównać odmiany z tymi, które mają we własnych gospodarstwach, a co najważniejsze mogą zadawać wiele trudnych pytań podczas spaceru po poletkach doświadczalnych.

W tym roku Wróćkowie zaprasza wszystkich zainteresowanych już 22 czerwca. Poza wspólnym spacerem po polach, będzie okazja do wysłuchania ciekawych wykładów, zdobycia wiedzy o zalecanych odmianach, bieżących zagrożeniach i polecanych rozwiązaniach. Aktualnym zagrożeniem mogą być lokalnie występujące susze. Pomimo mokrego ubiegłego roku, dużego nasycenia gleby, sporej wilgotności po zimie — już w tej chwili, w niektórych miejscach zwłaszcza na uprawach jarych, zauważa się wpływ suszy.

Tegoroczne zagrożenia

Henryk Pastuszek, dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian we Wróćkowie, podkreśla, że zaobserwowano już dość duże nasilenie mszyc na zbożach jarych, które jak wiadomo przenoszą groźne choroby zwłaszcza wirusowe m.in. żółtą karłowatość jęczmienia występującą na oziminach, ale również mogącą zagrozić uprawom jarym. Dodatkowo między godzinami 1.00 a 5.00 w nocy z 2 na 3 czerwca wystąpił lokalnie we Wróćkowie i Rychlikach przymrozek sięgający $-1,4^{\circ}\text{C}$. W Ruskiej Wsi koło Elku, tej samej nocy temperatura spadła do $-1,8^{\circ}\text{C}$ — to bardzo rzadko spotykane zjawisko klimatyczne o tej

porze roku. Dyrektor pamięta, również takie przypadki, kiedy pod koniec lat 70-tych, około 10 czerwca temperatura spadła poniżej -10°C i wielu rolnikom wymarły kwitnące już ziemniaki. W tym roku na szczęście większość ważnych gospodarczy roślin już przekwitła, a inne jeszcze nie kwitły i straty mogą być minimalne.

28 odmian soi wolnej od GMO

Na poletkach we Wróćkowie, jak co roku znajdziemy tradycyjne uprawy, czyli rzepak, zboża, rośliny bobowate, wyki, łubiny, ziemniaki. Ponadto cała gama odmian kukurydzy, zwłaszcza kukurydzy nasiennej, przeznaczonych do uprawy w naszym województwie.

Niespodzianką będzie tegoroczna nowość, czyli soja. Gospodarz spotkania poinformował, że w tym roku pierwszy raz sprawdzanych będzie na poletkach doświadczalnych 28 odmian soi niemodyfikowanej genetycznie. Coraz więcej jest pytań o soję na naszym terenie, ale rolnicy nie do końca wierzą, że ta uprawa sprawdzi się u nas na północy. Jak wiadomo soja jest kojarzona z cieplejszymi regionami świata i Polski. Wśród odmian sporo jest zachodnich produkcji. Zwłaszcza Niemcy chwalą się, że mają wyhodowane odmiany, które również można uprawiać na północy. Najlepiej więc przetestować na niedużych poletkach u siebie i porównać w stacjach doświadczalnych, zanim wejdzie się poważnie w temat uprawy soi.

Dyrektor Pastuszek wyjaśnia, że jest to roślina ryzykowna na północy, ale jest to alternatywa w stosunku do rzepaku, bo na naszych polach mamy niestety za dużo rzepaku, a rzepak czasami wymarza zimą i robi się problem. Natomiast soja jest rośliną jara i jeśli się uda, to niektórzy chwalą się, że w sprzyjających latach zbierali

plon grubo ponad 3 t z hektara. Osoby zainteresowane będą miały okazję do konsultacji z ekspertem i uzyskania fachowej porady popartej wieloletnim doświadczeniem naukowym. Pytań z pewnością nie zabraknie.

Zadania Stacji Doświadczalnej

Przypomnijmy, że Stacja Doświadczalna Oceny Odmian we Wróćkowie na co dzień wykonuje zadania porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego dla województwa warmińsko-mazurskiego i realizuje plany badawczo-doświadczalne Centralnego Ośrodka Badań Odmian Roślin Uprawnych (COBORU). Co roku ustala listy zalecanych do uprawy odmian na terenie województwa. Zajmuje się również prowadzeniem usługowej działalności doświadczalnej na potrzeby ośrodków naukowych oraz podmiotów związanych z rolnictwem.

22 w Ruskiej Wsi, 29 czerwca w Rychlikach

Tego samego dnia, czyli 22 czerwca Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Ruskiej Wsi zaprasza na Dni Otwarte. Pra-

cownicy placówki oprowadzą zainteresowanych po poletkach doświadczalnych oraz podzielią się wiedzą na temat badanych odmian. Ciekawostką w Ruskiej Wsi jest testowanie kilku odmian owsa ozimego.

Tydzień później, czyli 29 czerwca odbędą się Dni Pola w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Rychlikach. Tam również nie zabraknie wykładów, prelekcji oraz możliwości obejrzenia roślin doświadczalnych na żywo na poletkach. Wykład przedstawi dr hab. Krzysztof Jankowski, prof. nadzw. z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Doświadczenia prowadzone zarówno w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian we Wróćkowie, jak i w Zakładach Doświadczalnych Oceny Odmian w Rychlikach i w Ruskiej Wsi koło Elku, są dla rolników bardzo ważnym źródłem wiedzy i informacji. Przede wszystkim dlatego, że są wiarygodne, bo prowadzone w naszym środowisku, w naszym klimacie i lokalnie. Z pewnością niejednemu rolnikowi pomogły w wyborze odpowiedniej odmiany i zaoszczędziły niepotrzebnych zakupów.

REKLAMA

DUŃSKIE SYSTEMY UDOJOWE

Zainwestuj w najwyższy poziom techniki

Oferta dla gospodarstw i farm mlecznych

- Roboty udojowe • Hale udojowe • Wozy paszowe
- Schładzarki mleka • Dojarki przewodowe
- Agregaty prądowocowe • Serwis i atestacja dojarek

SAC – Centrum, 09-110 Sochocin, ul. Słoneczna 6
Tel. 23 661 81 91, 694 692 693, 608 204 287

13617otbr-a-M

REKLAMA

Twoja Pasja,
Nasze Nasiona.

Odmiany z grupy **SPOD**
nie osypują nasion
samoistnie!

UMBERTO KWS F1 NOWOŚĆ
Potrójna ochrona plonu

STEFANO KWS F1 NOWOŚĆ
Wzorcowa wydajność i jakość plonu

SERGIO KWS F1
Ekstraklasa w rzepaku

www.kws.pl

SIEJEMY
PRZYSZŁOŚĆ
OD 1856

KWS

REKLAMA

DNI POLA

STACJA DOŚWIADCZALNA OCENY ODMIAN WE WRÓĆKOWIE K. BARCZEWA

22 CZERWCA, od godz. 10.00

ZAKŁAD DOŚWIADCZALNY RYCHLIKI

29 CZERWCA, od godz. 10.00

ZD RUSKA WIEŚ K. ELKU

DZIEŃ OTWARTY

22 CZERWCA, od godz. 10.00

Do uczestnictwa w Dniach Pola serdecznie zapraszamy rolników, firmy i instytucje działające na rzecz naszego rolnictwa, władze samorządowe

Tel. kontaktowy
89 514 84 27

157817otbr-a-O

161217otbr-a-O

Co warto wiedzieć o nawozach aminokwasowych?

Aminokwasowy dobre na wszystkie uprawy

W okresie zaledwie kilkunastu lat XXI wieku nastąpił ekspansywny rozwój nowych form nawozów chemicznych — mikronawozów. Nawozy tego typu miały wspomagać i uzupełniać standardowe nawożenie mineralne.

mgr inż. Zdzisław Grabowski,
specjalista ds. produkcji
roślinnej
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Rynek nawozów rolniczych i ogrodniczych został wzbogacony olbrzymią ofertą asortymentową, głównie w postaci płynnej do nawożenia dolistnego. Jest to generacja nawozów mikroelementowych, w postaci roztworu wodnego zawierającego odpowiednio skomponowane mikroelementy w zależności dla jakich upraw miały być przeznaczone. Są to stosowane również i aktualnie: Agrosol, Ekosol, Ekolisty — w szerokiej gamie asortymentowej.

Organiczne struktury białkowe

Kolejną nowatorską technologią było wprowadzenie preparatów zawierających efektywne mikroorganizmy EM. Grupa tych preparatów biologicznych została pozytywnie przyjęta przez wielu producentów rolnych, szczególnie ekologicznych i sadowników. Niedawno, w lata 2013-14 rolniczy przemysł produktów chemicznych, a w ślad za nim prywatni producenci, wprowadzili na rynek nową formę preparatów, tzw. biostymula-

tory zawierające w swym składzie naturalne aminokwasy. Pomimo upływu kilkunastu lat istnienia nawozów aminokwasowych, w dalszym ciągu dla szerzego grona producentów rolnych jest to temat nowy i relatywnie mało znany. Celem niniejszego opracowania jest ma na celu przybliżenie idei i sensu oraz efektywności możliwości stosowania preparatów zawierających w swoim składzie aminokwasy, czyli organiczne struktury białkowe.

Działanie aminokwasów ma mechanizm stymulacji rozwoju roślin w porównaniu do nawozów mikroelementowych, które mają za zadanie wyłącznie odżywianie roślin. Dla zobrazowania zagadnień dotyczących nawozów aminokwasowych, można w praktyce postawić pięć zasadniczych kwestii, którymi rolnik czy ogrodnik powinien się kierować i mieć określoną wiedzę. Warto poszukać odpowiedzi na kilka pytań:

1. Jaką rolę spełniają nawozy aminokwasowe w produkcji roślinnej?
2. Jaka jest skuteczność ich stosowania?
3. Czy są to preparaty/nawozy przyjazne dla śro-

dowiska naturalnego i bezpieczne w produkcji płodów rolnych, a w konsekwencji dla produkcji paszy i żywności? Jakie są wyniki analiz z produkcji oraz opinie, ekspertyzy kompetentnych instytutów badawczych, także ekologicznych jednostek certyfikacji produkcji rolnej?

Białka ludzi, zwierząt i roślin zbudowane są wyłącznie, czyli w 100 proc. z naturalnych aminokwasów lewoskrętnych. Zawartość aminokwasów prawoskrętnych świadczy o tym, że nawóz wytworzono z użyciem aminokwasów powstałych syntetycznie.

4. Czym należy kierować się w wyborze odpowiedniego asortymentu dla różnych upraw i gdzie je znaleźć?

Syntetyczne czy naturalne?

Według fachowej literatury, producenci nawozów aminokwasowych podają w składzie zawartość od

siedemnastu do dwudziestu L-alfa lewoskrętnych aminokwasów naturalnych. Naturalne aminokwasy lewoskrętne to fundamentalne struktury białka ludzi, zwierząt i roślin. Zawartość aminokwasów prawoskrętnych świadczy o tym, że nawóz wytworzono z użyciem aminokwasów powstałych syntetycznie.

Wśród aminokwasów można wyróżnić między innymi takie niezbędne lewoskrętne aminokwasy jak: L-treonina, L-metionina, L-izoleucyna, L-glutamina, L-fenylalanina i L-lizyna. Stanowią one 15 proc. łącznej zawartości aminokwasów nawozowych. Zawartość „wolnych” aminokwasów mówi nam o aminokwasach, które pozostają w stanie uwolnionym — nie połączonym z innymi aminokwasami lub peptydami. Jest to bardzo ważny parametr, który powinien być podany w składzie produktu w procentach z oznaczeniem masowym tzn. (m/m), np.: wolne aminokwasy 9,3 proc. (m/m).

Wolne aminokwasy mogą być pozyskiwane z białek roślinnych, m.in. z kukurydzy, glonów, soi oraz z białek zwierzęcych (specjalnie wyselekcjonowane elementy ze zwierząt). Proces ten w terminologii naukowo-badawczej zwany jest hydrolizą enzymatyczną, podczas której następuje specyficzne rozbitcie białka do jego elementarnych struktur budulcowych, tj. aminokwasów. Jest to proces precyzyjny i kosztowny. Nawozy zawierające wolne aminokwasy tej formacji są droższe w porównaniu do kategorii nawozów, w których pozyskiwanie aminokwasów odbywa się w wyniku tzw. hydrolizy chemicznej — bardziej brutalnej, ale i tańszej, gdzie uzyskiwane aminokwasy są gorszej jakości, ponieważ efektywność działania tego typu nawozów jest znacznie niższa. Z praktycznego punktu widzenia warto pokusić się o informację z dokumentacji preparatu — z jakiego typu hydrolizy były pozyskiwane aminokwasy zawarte w danym mikronawozie.

Czy aminokwasy to nawozy?

Preparaty nawozowe zawierające w swoim składzie wolne L-aminokwasy nie są nawozami w dosłownym tego słowa znaczeniu. Są one swoistymi stymulatorami procesów wewnątrzkomórkowych w roślinach. Nie

Porównanie wielkości nasion soi opryskanej preparatem Agro-Sorb Folium (7,5 l/ha w dwóch dawkach) i bez zastosowania preparatu. Soja po aplikacji urosta wyraźnie dorodniejsza a strąki lepiej wykształcone Fot. Agro-Sorb

spełniają więc klasycznej roli odżywiania roślin, jaka przypada wudziale konwencjonal-

Preparaty nawozowe zawierające w swoim składzie wolne L-aminokwasy nie są nawozami w dosłownym tego słowa znaczeniu. Są one jedynie stymulatorami procesów wewnątrzkomórkowych w roślinach. Nie spełniają więc klasycznej roli odżywiania roślin, jaka przypada w udziale konwencjonalnym nawozom mineralnym, czy organicznym.

nym nawozom mineralnym, czy organicznym.

Preparaty aminokwasowe nie odżywiają roślin w spo-

sób bezpośredni, natomiast ich działanie polega na stymulowaniu poszczególnych procesów fizjologicznych w roślinie, przez co ich znaczenie i rola w procesie wzrostu i rozwoju roślin, także drzew owocowych i warzyw, jest bardzo znacząca. Warto wiedzieć, że w optymalnych warunkach glebowych i pogodowych, organizmy roślinne, uprawy polowe, warzywa i drzewa owocowe, produkują we własnym zakresie odpowiednią ilość aminokwasów. Jednak w warunkach niekorzystnych, jak susza, przymrozki, nadmierne uwilgotnienie czy nasłonecznienie, zdolność produkcji kompletnego zestawu i poziomu aminokwasów jest znacznie zredukowana. W takiej sytuacji, jeśli zostaną zaaplikowane gotowe formuły aminokwasów w postaci oprysku dolistnego lub doglebowego odpowiednim preparatem aminokwasowym, można poprawić sytuację kryzysową. Poprzez dostarczenie roślinie aminokwasów z zewnątrz, nie traci ona energii na produkcję aminokwasów. Dzięki temu, energia ta może zostać przeznaczona na szybszy i lepszy rozwój roślin. Uzyskane efekty są korzystne — potwierdza to praktyka i badania w instytutach naukowo-badawczych,

Zbiór pośredni roślin kukurydzy w dniu 27.06.2016 r. w ramach przeprowadzonych badań (IUNG-PIB Puławy, 2016). Kukurydza w fazie 8-9 liścia (18-19 wg. Skali BBCH), po 3 opryskach testowanym nawozem Fot. IUNG-PIB Puławy

np. z Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach (tabela).

Stosowanie nawozów aminokwasowych, szczególnie w postaci płynnej, zalecane jest w różnych warunkach, zwłaszcza po wystąpieniu warunków stresowych (stres biotyczny i abiotyczny). Stwierdzono, że dzięki zastosowaniu preparatu aminokwasowego, już w krótkim czasie 4-6 godzin po zastosowaniu, wzrasta poziom pobierania i transportu mineralnych składników w roślinach.

Aminokwasy a środowisko

Badania oraz literatura tematyczna ukazują, że oferowane preparaty aminokwasowe są bezpieczne i nie powodują zagrożeń dla środowiska naturalnego, jak i produkcji pasz oraz żywności. Dotyczy to ze zrozumiałych względów preparatów od producentów i firm wiarygodnych, posiadających odpowiednią dokumentację i certyfikaty na dystrybuowane nawozy aminokwasowe. Istotne jest również, aby nabywane preparaty znajdowały się w wykazie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako dopuszczone do obrotu. Regulują to odpowiednie przepisy prawne, rozporządzenia i pozwolenia ww. ministerstwa, między innymi:

Wykaz nawozów, które można wprowadzać do obrotu na podstawie pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa, o których jest mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r., poz. 625) oraz Wykaz środków wspo-

magających uprawę roślin, które można wprowadzać do obrotu na podstawie pozwoleń ministra właściwego do spraw rolnictwa, o których jest mowa w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r., poz. 625).

Stosowanie preparatów aminokwasowych

W praktyce rolniczej i sadownictwie najpopularniejszą techniką aplikacji tych preparatów jest oprysk dolistny w całym okresie wegetacji. Możliwe są opryski w dawce jednorazowej lub dzielonej — dwie lub trzy, wówczas wykonane w odstępach od 7 do 14 dni. Pozytywnym elementem w technice oprysku jest możliwość łącznego zastosowania mieszaniny nawozu aminokwasowego ze środkami ochrony (np. fungicydy). W takich sytuacjach należy dokładnie zapoznać się z instrukcją lub instrukcjami. Również dobrym rozwiązaniem jest stosowanie łączne tych nawozów z preparatami zawierającymi makro- i/ lub mikroelementy. Wysokość dawki preparatu zależy od asortymentu i grupy lub gatunku upraw i jest dokładnie określona w instrukcji stosowania. Najczęściej są to niewielkie dawki na poziomie 1,5-3 l/ha lub określone stężeniami.

Bogaty asortyment preparatów aminokwasowych zapewnia możliwość ich stosowania niemal we wszystkich grupach upraw rolniczych, w szerokim zakresie w sadownictwie i warzywnictwie. Dużą popularność zyskało ich stosowanie w uprawach kukurydzy, rzepaku i zbóż, w mniejszym zakresie w ziemniakach, burakach i na użytkach zielonych.

Zalety i korzyści ze stosowania aminokwasów w uprawach

- Następuje optymalizacja pobierania przez rośliny dostępnych w glebie składników pokarmowych.
 - Poprawiają i usprawniają metabolizm wewnątrzkomórkowy oraz fotosyntezę roślin.
 - Zwiększa się odporność i tolerancja roślin na stresy pogodowe (susza, przymrozki, nadmiar wilgoci).
 - Jest lepsze wykorzystanie i poprawa skuteczności nawożenia podstawowego NPK.
 - Następuje redukcja szkodliwych związków azotynowych, ewentualnie przenikających do wód gruntowych.
 - Zwiększa się odporność roślin na inwazję chorób i szkodników.
 - Uzyskany plon jest wyrównany, owoce są dorodniejsze, lepiej wyglądające oraz lepiej przechowują się.
- Generalnie możliwy jest wzrost plonów zielonej masy i suchej masy na poziomie 15-26 proc. w zależności od istniejących warunków glebowo-pogodowych i zastosowanych preparatów. W tabeli podano przykład dla kukurydzy uprawianej na kiszonce, gdzie zastosowano L-alfa wolne aminokwasy w ilości 3, 4 i 6 litrów/ha łącznie podzielone w trzech dawkach.

Przeciwwskazania w aplikacji

- Nie należy stosować preparatów aminokwasowych w warunkach niekorzystnych: dużego nasłonecznienia i wysokich temperatur (powyżej 25°C), jak również niskich temperatur (poniżej 5°C).
- Nie zalecane jest wykonywanie zabiegów podczas deszczu.
- Nie można przekraczać optymalnych dawek preparatu dla określonych grup i gatunków upraw.
- Przygotowując roztwór do oprysku, nie przekraczać zalecanych stężeń roztworu oraz zalecanych ilości wody.

Kukurydza na kiszonce po zastosowaniu preparatów aminokwasowych. Plony zielonej masy i suchej masy oraz procentowy wzrost plonu. Zbiór końcowy.

Wyszczególnienie	Zielona masa		Sucha masa	
	Plon — t/ha	% — przyrost	Plon — t/ha	% — przyrost
1. Obiekt kontrolny — tylko nawożenie mineralne	57,0	100,0	18,83	100,0
2. Oprysk uzupełniający preparatem Agro-Sorb 0,25%	68,0	120,2	21,30	113,1
3. Oprysk uzupełniający preparatem Agro-Sorb 0,33%	70,0	122,8	21,40	113,6
4. Oprysk uzupełniający preparatem Agro-Sorb 0,50%	72,2	126,7	23,71	125,9

Źródło: IUNG-PIB Puławy, 2016

REKLAMA

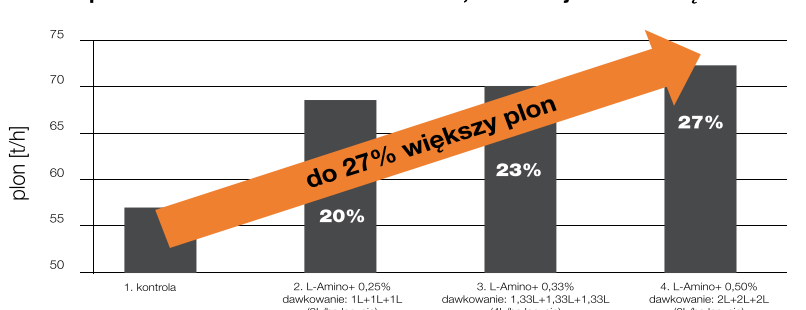
PROFESJONALNY BIOSTYMULATOR WYPRODUKOWANY OPATENTOWANĄ TECHNOLOGIĄ:

IUNG CERTYFIKAT EKOLOGICZNY NE/332/2016

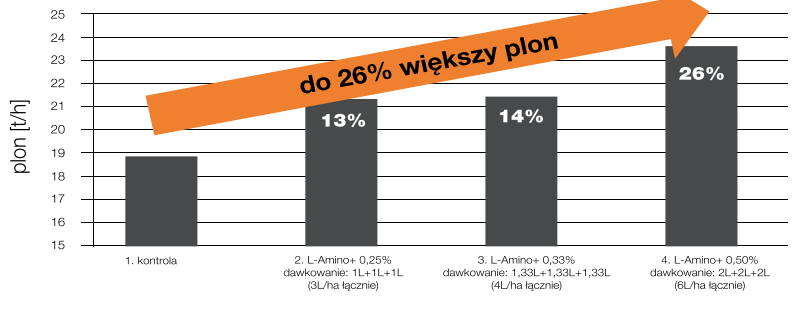
L-Amino+®

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na plon ZIELONEJ MASY KUKURYDZY, zbieranej na kiszonce*

do 27% większy plon

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na plon SUCHEJ MASY KUKURYDZY, zbieranej na kiszonce*

do 26% większy plon

Wpływ biostymulatora ekologicznego L-Amino+ na zwiększenie zawartości i pobieranie składników pokarmowych przez kukurydzę*

Lp. Obiekt	Plon s. m. t·ha ⁻¹	Makroelementy kg·ha ⁻¹				Mikroelementy kg·ha ⁻¹	
		N	P	K	Mg	Mn	Zn
1. Kontrola	18,83	207	40	226	26	168	392
2. Agro-Sorb - 0,25%	21,3	256	55	320	38	330	530
3. Agro-Sorb - 0,33%	21,40	235	45	385	34	227	582
4. Agro-Sorb - 0,50%	23,71	285	66	308	45	322	894

* Badanie przeprowadzono przez IUNG-PIB Puławy (2016r.)
- Gleba płowa wytworzona na glinie lekkiej należącej do kompleksu pszenno-dobrego

PRODUKT POLSKI **100%**
ZAREJESTROWANY W MRIRW nr 430-16

ZAPRASZAMY SKLEPY I HURTOWNIE DO WSPÓŁPRACY

www.polskieaminokwasy.pl

AGRO-SORB

tel. +34 366 54 49, e-mail: info@agro-sorb.pl

Stabilna sytuacja cenowa na rynkach płodów rolnych

mgr inż. Robert Stopa,
W-MODR z siedzibą
w Olsztynie

Wczesne prognozy analityków z francuskiej firmy Tallage wskazują na prawdopodobieństwo spadku zbiorów pszenicy w Polsce w bieżącym roku. Jednocześnie mniejszy eksport netto oraz zużycie wewnątrz kraju spowodują, że zapasy na koniec sezonu 2017/18 będą większe niż na koniec obecnego sezonu 2016/17. Nadal będzie to jednak historycznie niski poziom.

W raporcie Strategii grains opublikowanym 18 maja 2017 Tallage kreśli prognozy bilansu popytu i podaży pszenicy w sezonie bieżącym i przyszłym.

Stabilizacja cen zbóż w obrocie krajowym

W kończącym się już sezonie 2016/17 produkcja pszenicy została oszacowana na 10 609 tys. t. To mniej niż w grudniu podawał GUS (11 100 tys. t). Razem z zapasami początkowymi na poziomie 319 tys. t i prognozowanym importem w wysokości 658 tys. t, daje to podaż ziarna sięgającą blisko 11 580 tys. t. Z tej wielkości około 3 500 tys. t, czyli o ponad 4 proc. więcej w relacji rocznej, przeznaczone zostanie na eksport. Stanowi to blisko jedną trzecią produkcji, czyli bardzo dużo. Ta relacja większa była tylko w sezonie 2014/15. Z kolei w latach 2004-2013 wskaźnik ten wyniósł średnio 10 proc.

Według notowań Zintegrowanym Systemem Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW ceny pszenicy konsumpcyjnej w skupie na koniec maja kształtowała się na poziomie 724,68 zł/t, co oznacza wzrost w ciągu miesiąca wynoszący 4,06 proc. W odniesieniu do adekwatnego okresu roku poprzedniego cena skupu jest również wyższa o 14,30 proc. Cena żyta konsumpcyjnego w ciągu ostatniego miesiąca również mocno wzrosła i na koniec maja osiągnęła wartość 637,68 zł/t. Oznacza to, że w zestawieniu z końcem kwietnia jest wyższa o 8,48 proc., a w porównaniu do końca maja roku 2016 jest to wzrost o 22,46 proc.

Średnie ceny zbóż paszowych wzrosły

Podobne trendy cenowe jak w zbożach konsumpcyjnych można było zauważyć w skupie zbóż paszowych. Średnie ceny skupu kukurydzy zwiększyły się z poziomu 685,29 do 699,99 zł/t (wzrost o 2,14 proc.). Jest to zarazem cena o 2,74 proc. wyższa od notowanej rok wcześniej. W przypadku jęczmienia paszowego także wystąpił znaczny

wzrost średniej ceny w skupie z 608,65 do 664,42 zł/t, co oznacza wzrost o 9,16 proc. W skali miesiąca, w porównaniu rok do roku cena z przełomu maja i czerwca 2017 roku jest o 11,49 proc. wyższa od obecnie notowanej w skupie tego zboża.

Kolejnym zbożem, którego notowania cenowe w ciągu maja uległy wzrostowi jest pszenżyto. Notowana w ostatnim tygodniu cena skupu według ZSRIR MRiRW wyniosła 695,55 zł/t i jest o 5,29 proc. wyższa od ceny z kwietnia. Także w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego jest to cena o 17,94 proc. wyższa.

Według prowadzonych notowań wartość cen skupu na krajowym rynku obrotu rzepakiem w maju uległa znacznemu spadkowi. Z wartości 1 839 zł/t notowanych na przełomie kwietnia i maja notowania osiągnęły na koniec miesiąca wartość 1 767 zł/t. Jest to cena niższa o 3,92 proc. Porównanie z ceną sprzed roku to cena z lekką tendencją zniżkową.

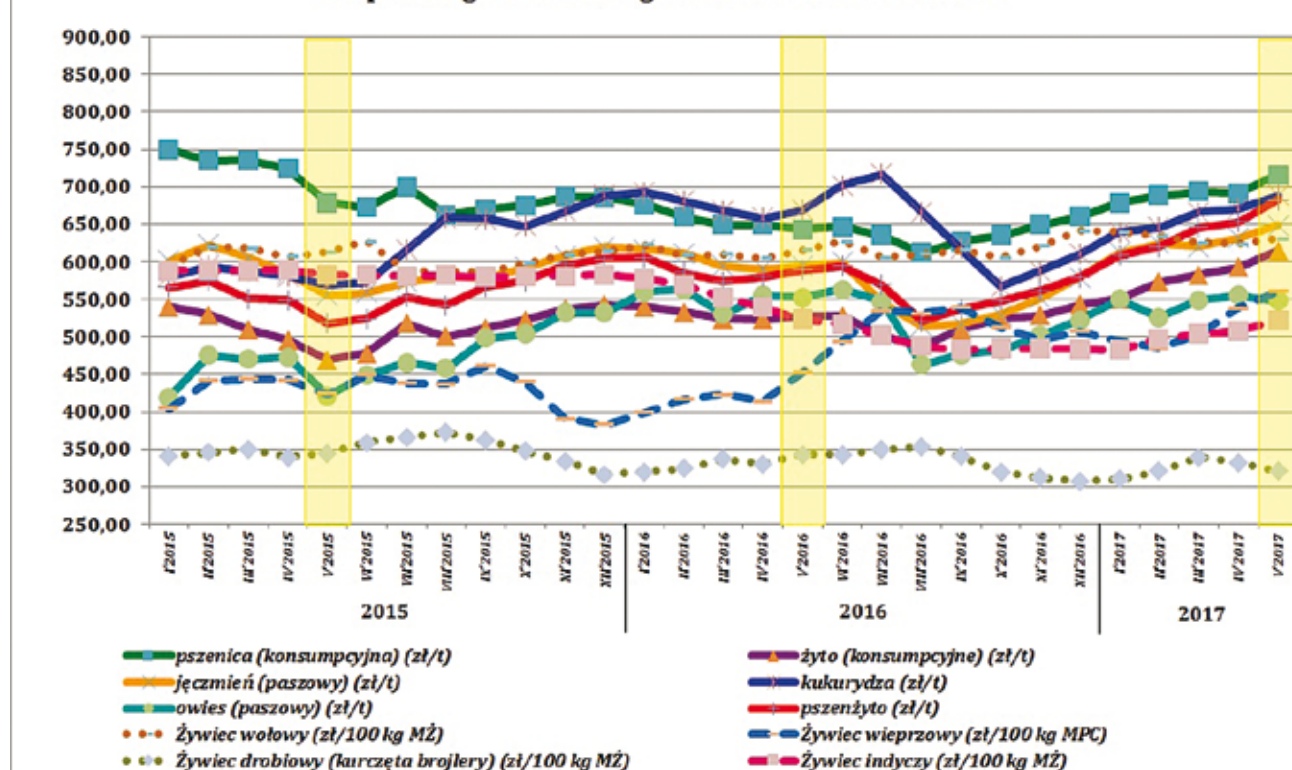
Na światowych rynkach obrotu zbożami odnotowano w przeciwieństwie do naszego rynku znaczne spadki notowań cenowych na giełdach.

Pogorszenie notowań w skupie olejnych

Sezon 2016/17 jest czwartym z kolei charakteryzującym się spadkiem produkcji rzepaku na świecie. Niskie były także zbiory w Polsce. W efekcie ceny rzepaku kształtują się na relatywnie wysokim poziomie. Nadchodzący sezon może przenieść zmiany na rynek.

Pod koniec maja firma Tallage w raporcie Strategii Grains przedstawiła swoje prognozy dotyczące sytuacji popytowo-podażowej w sezonie 2017/18 w UE, zaś Międzynarodowa Rada Zbożowa (IGC) dla

Średnie miesięczne ceny skupu podstawowych zbóż oraz żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego w okresie lat 2015 - 2017

rynku globalnego (w tym też unijnego). W opublikowanym 2 maja raporcie IGC przewiduje się, że w nadchodzącym sezonie globalna produkcja rzepaku zwiększy się o ponad 2 proc. względem sezonu 2016/17 i sięgnie 70,7 mln t. Wzrost przewidywany jest w UE, Kanadzie oraz na Ukrainie.

Według prowadzonych notowań wartość cen skupu na krajowym rynku obrotu rzepakiem w maju uległa znacznemu spadkowi. Z wartości 1 839 zł/t notowanych na przełomie kwietnia i maja notowania osiągnęły na koniec maja 2017 roku wartość 1 767 zł/t. To cena niższa o 3,92 proc. Porównanie z ceną sprzed roku jest to cena z lekką tendencją zniżkową (spadek o 0,39 proc.).

Dalsza poprawa notowań żywca wieprzowego

Maj przyniósł dalszą poprawę w tendencjach cenowych odnotowywanych w skupie żywca wieprzowego. Notowana na koniec maja cena wieprzowiny kształtowała się na poziomie 5,66 zł/kg wagi żywej, co przy cenie z końca kwietnia wynoszącej 5,53 zł/kg wagi żywej oznacza przyrost o kolejne 2,36 proc. Osiągnięta cena jest również o 21,44 proc. wyższa niż w tym samym okresie roku 2016 (4,66 zł/kg wagi żywej).

Ceny skupu żywca wołowego natomiast w ciągu maja uległy niewielkiemu spadkowi. Uzyskiwane w skupie ceny za żywca wołowego osiągnęły wartość 6,28 zł/kg wagi żywej. Są one o 0,03 zł/kg wagi żywej niższe niż w kwietniu. Również przed rokiem cena skupu żywca wołowego była podobna, jak obecnie uzyskiwana (6,25 zł/kg wagi żywej).

Wartość średnich cen skupu żywca drobiowego (brojlery kurze) w maju podlegały ciągłemu, lekkiemu spadkowi. W omawianym okresie ceny brojlerów obniżyły się z poziomu 3,26 do 3,20 zł/kg wagi żywej, co oznacza spadek o 1,83 proc. W porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego cena ta jest niższa o 7,99 proc.

W notowaniach cenowych mięsa indyjskiego w dalszym ciągu odnotowywany jest panujący od pewnego czasu stały wzrost wartości. Notowane w skupie na koniec maja ceny wzrosły do poziomu wynoszącego 5,30 zł/kg wagi żywej,

co w porównaniu z 5,15 zł/kg wagi żywej zanotowanej na koniec kwietnia oznacza wzrost o kolejne 3,07 proc. Również w porównaniu do cen notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku cena z końca maja bieżącego roku jest wyższa o 1,52 proc.

Niekorzystna sytuacja w skupie jaj spożywczych

W ciągu maja kolejny raz mieliśmy do czynienia ze spadkową tendencją w notowaniach cen skupu jaj spożywczych. Średnia cena na koniec miesiąca wyniosła 31 zł/100 sztuk, co oznacza spadek o 15,07 proc. w ska-

Notowania cenowe jaj spożywczych w skali miesiąca i roku

Klasa wielkości	Cena z końca maja 2016 zł/100 szt.	Cena z końca kwietnia 2017 zł/100 szt.	Cena bieżąca i dynamika zmian		
			zł/100 szt.	zmiana do V.2016 (%)	zmiana do IV.2017 (%)
S	23,23	27,00	20,00	-13,90	-25,93
M	29,22	35,00	28,00	-4,17	-20,00
L	35,64	42,00	33,00	-7,40	-21,43
XL	38,61	42,00	43,00	11,38	2,38
ŚREDNIO	31,67	36,50	31,00	-15,07	-15,07

ŚREDNIE CENY TARGOWISKOWE (w zł) na dzień 26.05.2017 r.

Źródło: WMODR

Targowisko/towar	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemniaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	80 - 100	0,60 - 0,80	-
Elbląg	-	-	-	120	-	-
Elk	50 - 60	-	-	60 - 80	0,70 - 0,90	-
Giżycko	-	-	-	80 - 100	0,60 - 0,80	-
Olecko	60 - 70	-	50 - 60	60 - 80	0,60 - 0,80	-
Orneta	68	68	-	70	0,55	-
Pisz	-	-	-	60 - 80	0,60 - 0,80	-
Szczytno	-	-	-	60 - 85	0,70 - 1,00	-
GUS	77,33	72,17	67,43	84,17	-	364,00

li miesiąca oraz spadek o 2,13 proc. w porównaniu rok do roku. Największe spadki cenowe zanotowano w klasach o niższych kategoriach wagowych („S”, „M” i „L” gdzie wynosiły one od 20 proc. do 25,93 proc. w ciągu maja. Jedynie w klasie jaj zaklasyfikowanych do największych (klasa „XL”) utrzymała się tendencja wzrostowa. Ceny osiągnięte w skupie tej klasy wzrosły o 2,38 proc. — z 42 zł/100 szt. na 43,00 zł/100 szt.

Na lepsze w obrocie artykułami mleczarskimi

Według wstępnych danych MF (za MRiRW) w I kw. 2017 r. wartość eksportu produktów mleczarskich wyniosła 460,3 mln EUR i jest aż o 36 proc. wyższa niż w analogicznym okresie 2016 r. Wartość ta jest tylko o 3,7 proc. niższa od rekordowej w I kw. 2014 r., a wyrażona w polskiej walucie nawet ją przewyższyła. Warto też zwrócić uwagę, że w porównaniu z ostatnim kw. 2016 r. roczna dynamika wzrostu wartości (wzrost o 12 proc.) eksportu produktów mleczarskich z Polski przyspieszyła.

Wartość eksportu do krajów trzecich rozwinęła się w tempie 40 proc., podczas gdy do krajów trzecich wzrost ten wyniósł 27 proc. W I kw. br.

wartość eksportu wszystkich podstawowych kategorii produktów mleczarskich jest większa niż w analogicznym okresie ub. r.

Notowania cenowe artykułów i przetworów mleczarskich zawarte w Zintegrowanym Systemie Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW na koniec maja ceny obrotu masłem konfekcjonowanym wzrosły z wartości 18,56 zł/kg na koniec kwietnia do 19,42 zł/kg. Cena masła oferowanego w blokach w tym samym okresie wzrosła z 17,30 do 18,62 zł/kg. Jest to odpowiednio o 4,65 proc. i 7,61 proc. więcej niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku cena na masło konfekcjonowane wzrosła o 68,55 proc., natomiast na masło w blokach o 80,81 proc.

Ceny oferowane na rynku za mleko w proszku również uległy wzrostowi. Za kg mleka pełnego w proszku na koniec maja oferowano 11,63 zł, a więc o 1,39 proc. więcej niż miesiąc wcześniej, natomiast za mleko odtłuszczone w proszku na koniec maja płacono 7,53 zł/kg, a więc o 2,85 proc. więcej niż na koniec kwietnia. W porównaniu do końca maja 2016 roku wartość mleka pełnego wzrosła o 44,04 proc., a odtłuszczonego zwiększyła się o 7,28 proc.

REKLAMA

JAŁOWICE HODOWLANE HF Z IMPORTU I KRAJOWE

SPRZEDAŻ

- cielne jałowice HF z importu (Holandia, Niemcy, Dania) oraz własnych gospodarstw,
- krowy pierwiastki, jałowki 8-14 miesięcy,
- kiszone ziarno i kolby kukurydzy (CCM i LKS),
- sianokiszonka, słoma

Profesjonalny odchow, kwarantanna w gospodarstwie, najlepsza genetyka, więcej na: www.olkowsky.pl

SIEW I PODSIEW ŁĄK I TRAW, USŁUGI ROLNICZE PEŁEN ZAKRES

USŁUGI ROLNICZE

Bagienice Szlacheckie 5
Pienice 97
06-212 Krasnosielec
pow. makowski, woj. mazowieckie
TEL. 600 605 307, 692 350 957, 606 402 100

www.olkowsky.pl
e mail: biuro@olkowsky.pl

**Zmywalny
SUFIT PODWIESZANY**

podbitka do obory, chlewni,
kurnika, pieczarkarni, gęsiarni,
kaczekarni, indykarni
Cena od 22 zł/m²
TEL. 500 666 205

REKLAMA

163917otbr-a -0

163617otbr-a-0

KALCHEM
www.kalchem.com.pl

FILIA ŻUROMINEK – gm. Wiśniewo

PHZ KALCHEM Sp. z o.o.
Wielki Głęboczek 150
87-313 Brzozie
Telefon: 56 493 58 40 / 23 682 23 88
Fax: 56 493 58 40 / 23 682 2388

www.kalchem.com.pl
e-mail: biuro@kalchem.com.pl

**ODWIEDŹ NAS I PRZEKONAJ SIĘ,
ŻE WARTO Z NAMI PODJĄĆ WSPÓŁPRACĘ!!!**

OFERUJEMY:

- maszyny rolnicze
- doradztwo finansowe CFS
- części zamienne i oleje
- serwis MASZYN ROLNICZYCH

163317otbr-a -0

WYTWÓRNA PASZ

**Zapraszamy wszystkich klientów,
Przez dwa dni w**

**Współpracując z nami,
wybierają Państwo nie tylko
JAKOŚĆ, ale również
WIEDZĘ I POLSKĄ TRADYCJĘ.**

OFERUJEMY:

- PREPARATY MLEKOZASTĘPCZE
- MIESZANKI TREŚCIWE
I KONCENTRATY
- PRODUKTY MINERALNO-
-WITAMINOWE - PIASTmixy
- DODATKI PASZOWE
- DODATKI PASZOWE, ART. DO
PRODUKCJI ROLNEJ
- PROFESJONALNE DORADZTWO
ŻYWIENIOWE I ANALIZY
CHEMICZNE PASZ

rośnij razem z nami

www.wp-piast.pl

PIAST II

Sp. z o.o.

**przyciągniemy przyjaciół, sympatyków do odwiedzenia naszego stoiska.
Wystawy będziemy do Państwa dyspozycji.**

XVIII MAZOWIECKIE DNI ROLNICTWA

10-11 CZERWCA

STOISKO NR M2

REGIONALNA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANÝCH W SZEPIETOWIE

24-25 CZERWCA

LOKALNI DYSTRYBUTORZY NASZYCH PRODUKTÓW

MPM AGRO – TRADE

- Nowy Podleck 1
09-454 Bulkowo
tel. 732 690 039
- Zygmuntowo 37
06-450 Gliniojeck
tel. 516 164 670
tel. 784 637 611

AGRO-FARM Piotrowscy Sp.J.

- Poryte, ul. Strażacka 59
18-520 Stawiski
tel. 86 278 51 27

AGROOMAN

Martyna Kołakowska-Oman

- Nieborzyn 6, 06-460 Grudusk
tel. 606 651 316, 533 830 802
- Szulmierz 51a
06-461 Regimin

AGROPOL Kamil Zakrzewski

- Smoleń-Poluby 4
06-415 Czernice Borowe
tel. 503 477 136

ALMA Piotr Tytek

- Dąbrówko 67, 06-232 Czerwonka
tel. 885 733 940

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Monika Wiśniewska

- ul. Zalewska 53a, 09-210 Drobin
tel. 506 368 060

BANASZEWSKI EDWIN

HURTOWNIA PASZ, NAWOZÓW, ART. ŻELAZNE, CZĘŚCI DO MASZYN I POJAZDÓW ROLNICZYCH, NARZĘDZIA, OKNA PCV, POKRYCIA DACHOWE

- ul. Chrobrego 29/27, 11-300 Biskupiec
tel. 89 715 37 26
- ul. Przemysłowa 8a, 11-700 Mrągowo
tel. 89 741 04 73
- ul. Ostrołęcka 1, 12-200 Szczytno
tel. 661 710 600

CHEMIKO-PLON

Kompleksowe Zaopatrzenie Rolnictwa

- Oddział w Żbikach (gm. Krasne)
tel. 603 162 474
tel. 607 868 728

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA

Dariusz Szejna

- ul. Prusa 5
07-420 Kadziłło
tel. 603 499 972

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA

Zbigniew Klimaszewski

- ul. 11 Listopada 29
11-600 Węgorzewo
tel. 793 709 043

ZPUH Maria Cymerman

- 87-602 Chrostkowo k. Lipna
tel. 54 287 00 14

MILK PASZ

- ul. Astronomów 18/3
11-100 Lidzbark Warmiński
tel. 519 111 079

USŁUGI DORADCZO-HANDLOWE

FARMER Jerzy Niestępski

- 06-212 Nowy Krasnosielc 8
tel. 602 554 471

PHU ALFA

Ryszard Radosław Kajko

- ul. Wojska Polskiego 35C
12-200 Pisz
tel. 87 423 48 77

GRZYMEK Grzymkowski Zbigniew

- Lorcin 69, 05-190 Nasielsk
tel. 696 287 194

www.wp-piast.pl

Działalność w ramach jednego produktu lub grupy produktów

Nabór na pomoc dla grup producentów jeszcze w tym roku

O kolejnym działaniu, które przygotowuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozmawiamy z dr Marcinem Kazimierczukiem, zastępcą dyrektora Oddziału Regionalnego w Olsztynie.

— **Oddziały Regionalne ARiMR prowadziły nabór wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o przyznanie płatności dla grup producentów rolnych w ramach PROW 2004-2006 oraz PROW 2007-2013. W 2016 roku rozpoczął się pierwszy nabór wniosków o przyznanie pomocy z działania „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów w ramach PROW 2014-2020. Jaki budżet przewidziano na to działanie?**

— W planie finansowym PROW 2014-2020 zabezpieczono wsparcie grup producentów na kwotę około 402 mln euro, w tym około 110 mln euro na kontynuację zobowiązań dotyczących realizacji płatności w ramach działania 142 „Grupy producentów rolnych” PROW 2007-2013. Tym samym dla PROW 2014-2020 na cały kraj pozostaje do dyspozycji około 292 mln euro.

— **Ile jest grup producenckich z pierwszego naboru w ramach działania „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów w PROW 2014-2020.?**

— W naborze w 2016 r. w ramach GPR PROW 2014-2020 wpłynęło 5 wniosków, a listę rankingową opublikowano 6 marca tego roku. W sumie wydano 5 decyzji o przyznaniu pomocy, w tym dla jednej grupy produkującej mleko krowie i dla czterech w kategorii produktu ziarno zbóż lub nasiona roślin oleistych. Liczymy na to, że z roku na rok liczba ta będzie coraz większa. W ramach PROW 2004-2006 ze wsparcia skorzystały 3 grupy producentów rolnych. W ramach PROW 2007-2013 wnioski o pomoc do Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego złożyły 92 grupy, a wsparcie finansowe otrzymało 88 GPR. Obecnie rejestr grup prowadzony jest przez ARR i do-

O wsparcie mogą ubiegać się nowe grupy zrzeszające producentów m.in. w kategorii bydło żywe: zwierzęta rzeźne lub hodowlane; mięso wołowe: świeże, chłodzone, mrożone Fot. ARiMR

stępny jest na stronie www.arr.gov.pl, jednak po 1 września, kiedy zostanie powołany Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, może się to miejscem zmienić.

— **W jaki sposób rolnicy zainteresowani działaniem w ramach grup mają się przygotować do naboru?**

— Procedura jest prowadzona w drodze postępowania administracyjnego, którego etapem końcowym jest wydanie decyzji administracyjnej, ale aby złożyć wniosek o pomoc finansową w Agencji trzeba najpierw podjąć wcześniejsze kroki, również prawne. Rolnicy, którzy prowadzą działalność w ramach jakiegoś produktu lub grupy produktów, jeśli mają wolę zorganizowania się w ramach grupy producenckiej, muszą najpierw nadać jej formę prawną. Rolnicy jako osoby fizyczne, bo tylko do nich skierowane jest działanie „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”, mogą skorzystać z propozycji, które daje im kodeks prawa handlowego, czyli mogą założyć spółkę prawa handlowego albo, co jest bardziej premiowane w tym działaniu, stworzyć spółdziel-

nię. Kiedy grupa producencka zawiąże się, wtedy musi wystąpić do dyrektora Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego o tzw. uznanie grupy i wpisanie do Rejestru Grup. Dyrektor ARR uznaje grupę na podstawie przedstawionego biznes planu, czyli opisu tego czym dysponują i to co planują zrobić członkowie jako grupa w trakcie trwania 5-letniego okresu wsparcia. Na podstawie zapisów z biznes planu dyrektor OT ARR dokonuje uznania grupy i wydaje w tym celu decyzję. Dopiero teraz po uznaniu grupy producentów można złożyć wniosek o pomoc finansową do ARiMR. Wnioski o pomoc składamy w Oddziale Regionalnym, nie w oddziałach powiatowych Agencji.

— **Kiedy można spodziewać się naboru? Czasu na to wszystko pozostało chyba już niewiele.**

— W tym roku według harmonogramu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nabór ma być jeszcze w czerwcu lub w czwartym kwartale. Nabór będzie uzależniony od liczby utworzonych i uznanych grup producentów rolnych na podstawie planu biznesowego. A do pokonania jest przecież

kilka kroków — najpierw pomysł, żeby zjednoczyć się i zrzeszyć, później wpis do KRS-u czyli nadanie osobowości prawnej spółki prawa handlowego lub spółdzielni, później grupa jako osoba prawna występuje do dyrektora ARR o uznanie grupy na podstawie biznes planu, dyrektor wydaje decyzję, ta decyzja jest załącznikiem do wniosku o pomoc finansową składanego do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Natomiast niektóre grupy już te działania podjęły.

— **Czy są jakieś ograniczenia i dodatkowe wymogi w tym działaniu?**

— Tak. Nowe grupy producentów rolnych mogą być utworzone ze względu na produkt lub grupę produktów, określone w rozporządzeniu MRiRW z dnia 19 kwietnia 2016 r. (w sprawie wykazu produktów i grup produktów, ze względu na które mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych — Dz. U. z 2016 r., poz. 577). Ze wsparcia nie będą mogły skorzystać gru-

py producentów utworzone w kategorii: drób żywy (bez względu na wiek), mięso lub jadalne podroby drobiowe (świeże, chłodzone, mrożone), oraz owoce i warzywa. W pierwszym przypadku branża drobiarska dobrze sobie radzi, w drugim przypadku tegoroczne działanie jest nakierowane na tworzenie nowych grup producentów (utworzonych po 1 stycznia 2014 roku) a producenci owoców i warzyw już mieli takie wsparcie. Ponadto, poza wcześniej wymienionymi wymogami grupa ubiegająca się o wsparcie musi posiadać numer identyfikacyjny (EP) nadany przez ARiMR; zatrudniać mniej niż 250 pracowników; jej roczny obrót nie może przekraczać 50 mln euro lub roczna suma bilansowa przekraczać 43 mln euro; produkcja każdego z członków grupy musi być prowadzona na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jej siedziba również na jej terytorium musi się znajdować. Co ważne, członkowie nowej grupy nie mogą być już wcześniej beneficjentami pomocy uzyskanej w celu utworzenia i przeznaczenia na działalność administracyjną

Dr Marcin Kazimierczuk, zastępca dyrektora Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Olsztynie Fot. Katarzyna Kaczmarek ARiMR

lub inwestycyjną — innej grupy producenckiej, wstępnie uznanej grupy producentów lub organizacji producentów — utworzonej ze względu na ten sam produkt, co w obecnym naborze, przysznanej i wypłaconej ze środków Unii Europejskiej po dniu 1 maja 2004 roku. Ograniczenie to dotyczy działań: „Grupy producentów rolnych” PROW 2004-2006, „Grupy producentów rolnych” PROW 2007-2013, „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów” PROW 2014-2020, „Tworzenie i rozwój mikropodsiębiorstw” PROW 2007-2013, „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” PROW 2007-2013 i mechanizmów pomocy finansowej udzielanej: wstępnie uznany grupom producentów owoców i warzyw i uznanym organizacjom producentów owoców i warzyw.

— **Jakiego rodzaju produkcję mogą prowadzić grupy ubiegające się o wsparcie?**

— Grupy zrzeszające producentów w kategoriach: produktów wysokiej jakości, w szczególności produkty

rolnictwa ekologicznego; żywe świnię, prosięta, warchlaki, mięso wieprzowe (świeże, chłodzone, mrożone); bydło żywe (zwierzęta rzeźne lub hodowlane), mięso wołowe (świeże, chłodzone, mrożone); owce lub kozy żywe (zwierzęta rzeźne lub hodowlane), wełna owcza lub kozia strzyżona potna, mięso owcze lub kozie (świeże, chłodzone, mrożone), skóry owcze lub kozie surowe (suszone); miód naturalny lub inne produkty pszczele; rośliny w plonie głównym, całe lub rozdrobnione, uprawiane z przeznaczeniem na cele energetyczne lub do wykorzystania technicznego; szyszkki chmielowe. Wymienione rodzaje produkcji na liście rankingowej otrzymują punktację w wysokości 3 punktów, bo również w tym działaniu złożone wnioski podlegają ocenie punktacyjnej. Istotne jest również czy grupa zatrudnia pracowników, w tym osobę niepełnosprawną, czy grupa jest zlokalizowana na obszarze o rozdrobnieniu agrarnym, ilu członków wchodzi w skład grupy (jeśli co najmniej 10 członków — 4 punkty). Pod uwagę bierze

się również dobrowolne ubezpieczenie członków grupy, czy wpłanie biznesowym są przewidziane inwestycje innowacyjne i przyczyniające się do przeciwdziałania zmianom klimatu lub ochronie środowiska. W pierwszej kolejności pomoc jest przyznawana grupom, które uzyskały największą liczbę punktów w rankingu, ale nie mniej niż 3 punkty. Przygotowując biznes plan szczegółowo punktacji najlepiej odnaleźć w aktach prawnych regulujących realizację powyższego działania (pod adresem www.arimr.gov.pl).

— **Jaka jest forma i wysokość wsparcia finansowego?**

— Pomoc realizowana jest w formie rocznych płatności procentowych. Jeżeli taka grupa otrzyma pozytywną decyzję o przyznaniu pomocy przez ARiMR, to na 5 lat swojego funkcjonowania otrzymuje procentowe dofinansowanie liczone od przychodów netto grupy ze sprzedaży produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami gru-

py. Grupa może maksymalnie w poszczególnych latach otrzymać pomoc w wysokości: w pierwszym roku — 10 proc. przychodów netto, w drugim roku — 8 proc. przychodów netto, w trzecim roku — 6 proc. przychodów netto, w czwartym roku — 5 proc. przychodów netto, w piątym roku — 4 proc. przychodów netto, jednak nie więcej niż 100 000 euro w każdym roku pięcioletniego okresu pomocy. Wypłata ostatniej raty następuje wtedy, gdy grupa producentów potwierdzi wykonanie założeń z biznes planu, czyli to do czego się zobowiązała. Przedstawi np. dowody na to, że zrealizowała inwestycję ujętą w biznes planie i wykaże wzrost sprzedaży założony w biznes planie. Ważne jest, żeby grupa sprzedawała tylko podmiotom niezwiązanym ani kapitałowo ani osobowo z grupą. To ważny wymóg. Grupa ma produkować i sprzedawać na zewnątrz i ma swoje rynki zbytu w żaden sposób nie związane z członkami grupy. Od wykazanego przychodu netto jest wyliczana roczna pomoc dla grupy.

Na koniec warto przypomnieć, czym skutkuje decyzja administracyjna, która jest przyjęta w tym działaniu. Oznacza, że wydawana decyzja ma pewne warunki, które należy spełnić. Jest to forma dość rygorystyczna, co powoduje, że deklarowane w biznes planie założenia należy wypełnić, inaczej przyznana pomoc trzeba będzie zwrócić. Warto o tym pamiętać na każdym etapie realizacji zobowiązania. Założona dyscyplina może uchronić nas przed potencjalnymi kłopotami.

— **Czy zanim minie pierwszy rok działalności grupa może ubiegać się wcześniej o pomoc finansową, jest takie udogodnienie?**

— Teraz grupy mogą złożyć wniosek o wyprzedzające finansowanie. Jest to etap nieobowiązkowy. Grupa producentów może złożyć wniosek o wyprzedzające finansowanie w oddziale regionalnym ARiMR, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja przyznająca grupie pomoc finansową, stała się ostateczna. W terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o wyprzedzające finansowanie, oddział

regionalny ARiMR informuje grupę producentów o terminie zawarcia umowy. W umowie zostanie określony m.in. termin wypłaty przez ARiMR wyprzedzającego finansowania. Kwota wyprzedzającego finansowania będzie przez ARiMR rozliczana w ramach składanych przez grupę wniosków o płatność (wypłata środków dla wniosków o płatność będzie pomniejszana o kwotę wypłaconego wyprzedzającego finansowania). Wysokość wyprzedzającego finansowania nie może być wyższa od wysokości udziału krajowych środków na współfinansowanie pomocy w ramach działania nr 9 (udział krajowych środków na współfinansowanie pomocy wynosi 36,37 proc.), określonej na podstawie planowanej wielkości i wartości przychodów ze sprzedaży produktów lub grupy produktów, ze względu na które grupa producentów rolnych została uznana, wytworzonych w gospodarstwach członków tej grupy w pierwszym roku działalności. Kwota wyprzedzającego finansowania nie może być wyższa niż 50 000 zł.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

www.arimr.gov.pl

781710trb-e-M

Minister przesunął termin kontroli

Dywersyfikacja upraw teraz od 1 czerwca do 31 lipca

We wtorek 23 maja Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krzysztof Jurgiel podpisał rozporządzenie zmieniające termin kontroli dywersyfikacji upraw w ramach zazieleniania. Okres ten został przesunięty o dwa tygodnie.

W myśl rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie okresu obliczania udziału różnych upraw w celu dywersyfikacji upraw, kontrole będą dokonywane nie między 15 maja a 15 lipca, jak mówiły przepisy z 6 marca 2015 r. (Dz. U. poz. 340 z późniejszymi zmianami), lecz od 1 czerwca do 31 lipca. „W trakcie okresu kontroli dywersyfikacji upraw organ kontrolny weryfikuje, czy w tym czasie rośliny są

uprawiane i zajmują określony odsetek powierzchni gruntów ornych. Kontrola w tym zakresie jest możliwa zarówno na podstawie obecności upraw, jak i na podstawie jej pozostałości znajdujących się na polu po zbiorze, np. ścierniska lub resztek poźniowych (również po zarośnięciu uprawy)” — precyzuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Przypominamy, że obowiązkiem stosowania dywersyfikacji upraw są objęci rolnicy posiadający co najmniej 10 hektarów gruntów ornych (w tym także tych niedeklarowanych do jednolitej płatności obszarowej). Jeśli powierzchnia tych gruntów nie przekracza 30 ha, powinny się na niej

znaleźć przynajmniej dwie różne uprawy, z czego jedna nie może zajmować więcej niż 75 proc. całej powierzchni gruntów ornych. Na gruntach ornych o powierzchni powyżej 30 ha wymagane są minimum trzy uprawy, przy czym główna nie powinna zajmować 75 proc. tych gruntów, a dwie główne uprawy łącznie — 95 proc. Do celów dywersyfikacji za uprawę są uznawane: uprawa dowolnego z różnych rodzajów zdefiniowanych w klasyfikacji botanicznej upraw; uprawa dowolnego gatunku w przypadku Brassicaceae (kapustowate), Solanaceae (psiankowe) i Cucurbitaceae (dyniowate); grunt ugorowany; trawa lub inne pastewne rośliny zielne. KN

REKLAMA

Agencja Rynku Rolnego

UWAGA! Oddział Terenowy Agencji Rynku Rolnego w Olsztynie mieszczący się dotychczas przy ul. Partyzantów 1/2 w Olsztynie

od 29 maja 2017 r. przenosi swoją siedzibę na ul. Głowackiego 6 w Olsztynie, do budynku OT ANR w Olsztynie

1410170trb-a -L

REKLAMA

Nowy program finansowania maszyn JCB

tel. (23) 672 20 95
części zamienne (23) 672 20 94, serwis (23) 672 28 04
Ciechanów, ul. Mławska 1, www.stomilagro.pl

finansowanie
WIBOR 3M + 0,99% MARŻY

3 lata finansowania

10% wkładu własnego

1613170trb-A-O

ARR. Dopłaty do materiały siewnego

Agencja czeka na wnioski

Do 26 czerwca można składać w oddziałach terenowych Agencji Rynku Rolnego wnioski o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Zasadniczo data składania wniosków mija 25 czerwca, ale ponieważ jest to w tym roku niedziela, to za ostatni termin na te aplikacje uważa się najbliższy następny dzień powszedni, czyli właśnie poniedziałek 26 czerwca.

W tym okresie ubiegać się można o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (zakupionego i wysianego/wyposadzonego w okresie od 15 lipca 2016 r. do 15 czerwca 2017 r.): zbóż ozimych, zbóż jarych, roślin strączkowych, ziemniaka oraz mieszanek zbożowych i pastewnych (sporządzonych z gatunków roślin objętych systemem dopłat, z wyłączeniem ziemniaka).

Jak poinformowała ARR, wniosek (w 2017 r. obowiązuje nowy wzór) można wypełnić przy pomocy aplikacji ELF (dostępnej na <https://elf.arr.gov.pl>), wyposażonej w odpowiedni system sprawdzania, co gwarantuje poprawność dokumentów.

„Wniosek o przyznanie dopłaty wraz z wymaganymi załącznikami należy przesyłać rejestrowaną przesyłką listowną lub złożyć osobiście do właściwego (ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego) oddziału terenowego ARR” — przypomina Agencja.

Ile dostaną rolnicy? Tego na razie nie wiadomo, bo wysokość stawek dopłat obowiązujących w 2017 r.

Wysokość stawek dopłat obowiązujących w 2017 r. będzie określona w drodze rozporządzenia do 30 września, po zestawieniu liczby wszystkich złożonych wniosków z pulą przeznaczonych na to wsparcie środków Fot. Anna Uranowska

będzie określona w drodze rozporządzenia do 30 września, po zestawieniu liczby wszystkich złożonych wniosków z pulą przeznaczonych na to wsparcie środków.

Decyzje będą wydawane w terminie 60 dni od wejścia w życie przepisów tego rządowego rozporządzenia.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że ten system pomocy

jeśli chodzi o materiał siewny nie podoba się rolnikom i reprezentującym ich organizacjom. Coraz głośniejsze postulują oni powrót do poprzedniego sposobu przy-

działu środków, gdy stawki dopłat za poszczególne rodzaje materiału były znane jeszcze przed składaniem wniosków.

DK

ARiMR. Wnioski o dopłaty bezpośrednie Spóźnialscy dostaną mniej

Fot. Zbigniew Woźniak

Minął zasadniczy okres składania wniosków o płatności bezpośrednie. Ci, którzy w tym terminie się nie wyrobili, mogą zrobić to do 26 czerwca, ale pieniądze dostaną mniej.

Za każdy roboczy dzień opóźnienia należne rolnikowi dopłaty zostaną bowiem pomniejszone o 1 proc. Termin składania wniosków minął 31 maja, a i tak przecież decyzją ministra rolnictwa był wydłużony z pierwotnej daty 15 maja.

Jak podała w komunikacie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, do 2 czerwca 2017 r. wypłaciła 14,141 mld zł, czyli

96,83 proc. szacowanej do wypłaty puli środków na płatności bezpośrednie za 2016 r. Tym samym wywiązała się z realizacją zadania przed wyznaczonym przez UE terminem. Zgodnie bowiem z unijnym prawem, 95 proc. dopłat bezpośrednich za 2016 rok musi zostać przekazanych do 30 czerwca br.

„Nie ma zatem żadnego niebezpieczeństwa, że Komisja Europejska nałoży na Polskę karę finansową za niezrealizowanie tych płatności w terminie. Wypłacona do 2 czerwca kwota jest wyższa o ok. 1,426 mld zł od kwoty wypłaconej w tym samym

okresie za rok 2015” — zapewnia Agencja.

Dobre tempo mają też wypłaty z tytułu ONW — gospodarze otrzymali 1,248 mld zł, co stanowi 95,05 proc. całkowitej puli na te płatności. Ponadto do 2 czerwca 84,73 proc. rolników miało już wydaną decyzję o przyznaniu płatności rolnośrodowiskowych, rolnośrodowiskowo-klimatycznych i ekologicznych.

„Rolnicy, którzy nie otrzymali jeszcze należnych im dopłat, dostaną je do końca czerwca 2017 r. Nie ma żadnych zagrożeń związanych z ich wypłatą” — przekonuje ARiMR.

dk

Ochrona przyrody Nowela ustawy o drzewach podpisana

Prezydent Andrzej Duda 29 maja podpisał nowelizację ustawy o ochronie przyrody. Nowy dokument zaostrza przepisy dotyczące usuwania drzew na prywatnych posesjach i w pasach drogowych. Wchodzi w życie po dwóch tygodniach od dnia ogłoszenia.

Na wycinkę drzew rosnących na prywatnych gruntach właściciel będzie musiał uzyskać zgodę z urzędu gminy. Po zgłoszeniu tam planowanej wycinki, gmina będzie miała 21 dni na dokonanie oględzin działki, na terenie której właściciel chce ją przeprowadzić. Następnie gmina w ciągu dwóch tygodni może wyrazić swój sprzeciw wobec wycinki (na przykład wówczas, gdy dana nieruchomości jest wpisana do rejestru zabytków, gdy zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest przeznaczona na zieleni, bądź też wtedy, gdy drzewo przeznaczone do wycinki ma znamiona drzewa pomnikowego). Jeśli tego nie zrobi, właściciel będzie mógł wyciąć drzewa.

Wycinki nie będzie trzeba zgłaszać do gminy, jeśli obwód pni drzew na wysokości 5 cm nie przekroczy: 80 cm w przypadku topól, wierzb,

Na wycinkę drzew właściciel będzie musiał uzyskać zgodę z urzędu gminy Fot. Krzysztof Napierski

klonów jesionolistnych i klonów srebrzystych, 65 cm dla kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej i platanu klonolistnego oraz 50 cm dla pozostałych gatunków drzew.

Przywrócony został ponadto nakaz uzgadniania z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zezwolenia na usunięcie drzew w pasie drogowym drogi publicznej (nie dotyczy on obcych gatunków topoli).

Nowela wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia — z wyjątkiem regula-

cji mówiących o możliwości zakazu wycinki drzew noszących znamiona pomnika przyrody. Te ostatnie wejdą w życie po wydaniu przez ministra środowiska stosownego rozporządzenia, w którym znajdą się kryteria uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (minister ma na to pół roku). W ciągu miesiąca od wejścia ustawy w życie minister będzie też musiał przygotować rozporządzenie o opłatach za wycinkę drzew.

KN

„Modernizacja gospodarstw rolnych”

Nabór wniosków o przyznanie pomocy odbędzie się w najbliższym czasie bo od 29 czerwca do 28 lipca 2017 r. Rolnicy mają kolejną szansę na uzyskanie dofinansowania na rozwój produkcji zwierzęcej prowadzonej w swoim gospodarstwie.

W kolejnym naborze wniosków, prowadzonym w ramach PROW 2014-2020, na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” rolnicy mogą ubiegać się o dofinansowanie pod warunkiem spełnienia określonych wymagań, w tym wielkości ekonomicznej gospodarstwa (SO). Inwestycje objęte współfinansowaniem muszą być związane z:

- rozwojem produkcji prosiąt (obszar A) — wsparcie do 900 tys. zł;
- rozwojem produkcji mleka krowiego (obszar B) — wsparcie do 500 tys. zł;
- rozwojem produkcji bydła mięsnego (obszar C) — wsparcie do 500 tys. zł.

Wielkość ekonomiczna — to ważny wymóg

Każdy obszar ww. operacji ma ściśle określony przedział wielkości ekonomicznej, która jest wyliczana na podstawie upraw w plonie głównym, do których rolnik złożył dopłaty oraz do stanu średniorocznego produkcji zwierzęcej w gospodarstwie.

Wielkość SO w poszczególnych obszarach to:

- obszar A — od 10 000 do 250 000 euro,
- obszar B, C — od 10 000 do 200 000 euro,

Na co można uzyskać dofinansowanie?

Wg rozporządzenia, rolnicy otrzymają dofinansowanie 50 proc. poniesionych kosztów kwalifikowalnych na realizację danej inwestycji. Wyjątkiem od reguły jest zwrot 60 proc. poniesionych kosztów kwalifikowalnych dla inwestycji realizowanych przez młodego rolnika (rolnik, który prowadzi gospodarstwo nie dłużej niż 5 lat i nie ma ukończonych 40 lat) oraz osób wspólnie składających wnioski o przyznanie pomocy.

Do kosztów kwalifikowalnych w obszarze A, B, C można zaliczyć:

- budowę lub moderniza-

cję budynków inwentarskich, wraz z ich wyposażeniem,

- adaptację istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie,
- budowę lub modernizację magazynów paszowych dla zwierząt wskazanych w tych obszarach,

- wyposażenie pastwisk lub wybiegów dla zwierząt (koszty ogrodzenia lub wiat),

- zakup i instalację urządzeń, które służą ochronie środowiska: składowanie odchodów i odpadów zwierzęcych, mycie lub czyszczenie sprzętu, oczyszczanie ścieków pow. z prowadzonej działalności rolniczej lub urządzeń, które poprawiają warunki utrzymania zwierząt.

W obszarach A, B, C nie ma możliwości zakupu maszyn. Rolnik może zakupić maszyny tylko w obszarze D, do którego nie planuje się naboru wniosków w 2017 roku.

Wnioski muszą spełniać wiele kryteriów i uzyskać min. 4 punkty podczas oceny przez Oddziały Regionalne ARiMR.

Zasady konkurencyjności podczas realizowania inwestycji

Najbardziej istotną kwestią jest sprawa przestrzegania przez rolnika zasad konkurencyjności wyboru wykonawców prowadzących prace budowlane przy budynkach inwentarskich. Zgodnie z przepisami beneficjenci działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” powinni dokonać wyboru wykonawców usług budowlanych w oparciu o kryteria, które sami ustalą (jednym z nich musi być cena), spośród ofert, które do nich spłyną w wyniku umieszczenia ogłoszenia na portalu

Fot. Anna Uranowska

internetowym prowadzonym przez ARiMR www.portalogloszen.arimr.gov.pl. Brak zastosowania się do tych zasad grozi surowymi sankcjami.

WMODR z siedzibą w Olsztynie świadczy kompleksowe usługi w zakresie doradztwa rolniczego, sporządzania wniosków o pomoc i przygotowania dokumentacji dotyczącej konkurencyjności. Szczegółowe informacje można uzyskać na stronie internetowej www.wmodr.pl oraz w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego.

Oprac.: mgr inż. Natalia Kołodziejczyk, W-MODR z siedzibą w Olsztynie

REKLAMA

REKLAMA

AGROSTAR

▼ Zajmujemy się eksportem bydła opasowego oraz rzeźnego do UE i krajów trzecich.

▼ **Nawiązaliśmy współpracę z producentami bydła mięsnego. Posiadamy własny specjalistyczny transport i zapewniamy odbiór bezpośrednio z gospodarstwa oraz konkurencyjne ceny.**

Agrostar Sp. J.
A. Starownik J. Starownik
Nowa Jedlanka 87, 21-109 Uścimów
woj. lubelskie

Kontakt:
tel. (81) 85-23-223 • 602 102 302 • 602 222 789
fax (81) 85-23-612
e-mail: agrostar@poczta.onet.pl strona WWW: www.agrostar.info

57817ekwe-A-II

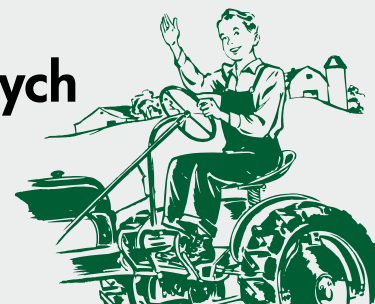
GRABOWSKI
Sp. z o.o.

06 - 425 Karniewo
ul. Makowska 48
tel. 29 714 01 61
504 124 428

PEŁNA OFERTA - SKLEP
CZĘŚCI ZAMIENNE

do ciągników i maszyn rolniczych
wszystkie marki
oryginalne i zamienniki

MASSEY FERGUSON FENDT URSUS UNIA KRAMP GRANIT SPAREX GĄSKA MENKE

www.maszyny.rolnicze-grabowski.pl

NAPRAWA MASZYN ROLNICZYCH

REKLAMA

Warmińsko-Mazurski
Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie
 ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
 tel. 89 526 44 39, 89 526 82 29
 tel./fax 89 535 76 84
 e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecku
 ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
 tel./fax 87 520 30 31, 87 520 30 32
 e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

Przemysłowe fermy zwierząt a ochrona środowiska w województwie warmińsko-mazurskim

mgr inż. Barbara Skowronek,
WMODR z siedzibą w Olsztynie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Województwo warmińsko-mazurskie położone jest w północno-wschodniej części Polski. Sąsiaduje z czterema województwami: podlaskim, pomorskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim oraz z obwodem kaliningradzkim. Zajmując powierzchnię 24 173 km² i jest czwartym pod względem wielkości województwem w kraju.

W województwie jest ponad 3 000 jezior, wśród nich największe jezioro Polski — Śniardwy. Oprócz jezior, bogactwem przyrodniczym województwa są lasy i puszcze, zajmujące prawie 30 proc. jego powierzchni. Największymi kompleksami leśnymi są: Puszcza Borecka, Puszcza Napiwodzko-Ramucka, Puszcza Piska, Lasy Iławskie oraz Puszcza Romincka. Obszary cenne przyrodniczo zajmują 46,7 proc. powierzchni województwa. Piękno Warmii i Mazur możemy podziwiać w: 111 rezerwach przyrody, 8 parkach krajobrazowych, 71 obszarach chronionego krajobrazu, 43 obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000, 16 obszarach specjalnej ochrony ptaków w Natura 2000. W celu zachowania i ochrony walorów przyrodniczych województwa ustanowiono również: 111 ujęć ekologicznych, 13 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz wiele pomników przyrody. Bogactwo przyrodnicze Warmii i Mazur od jakiegoś czasu przyciemnia budowa wielkich ferm przemysłowych a przeciwwagą na tę okoliczność powstało wiele organizacji społecznych, aby przeciwdziałać tej ekspansji przemysłu zwierzęcego.

Dla zachowania wysokiego standardu ekologicznego

W Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2020 w jednym z rozdziałów zapisane jest: „... Wysoka atrakcyjność środowiska przyrodniczego będzie jednym z ważnych elementów w perspektywie 2020 r., rozstrzygających o konkurencyjności województwa. Zmierzać więc należy do zachowania wysokiego standardu ekologicznego”, w innym zaś „... Warmia i Mazury uznawane są za atrakcyjny turystycznie region, jednak utrzymanie tej przewagi wymaga ciągłych starań. Aby wydłużyć sezon turystyczny, trzeba poszukiwać nowych form aktywno-

ści w regionie. Należy działać w sposób niekonwencjonalny i kompleksowy, podnosząc atrakcyjność poszczególnych miejsc poprzez przygotowywanie produktów turystycznych...”, w żadnym zaś nie doczytałam się, że mamy wizję i ustanowione zostały cele, aby w naszym województwie rosły jak grzyby po deszczu wielkoprzemysłowe fermy z produkcją zwierzęcą.

A tak się dzieje i problem narasta, bo z jednej strony trzeba produkować i to bardzo specjalistycznie i z najnowszych technologiami, a z drugiej strony brak jest granicy jak wielka może być ta produkcja na jednostkę powierzchni dla zachowania zrównoważonego rozwoju. Czy zatem brakuje nam uwarunkowań prawnych, czy prawo niedoskonałe jest?

W odpowiedzi na problem w dniu 31 maja 2017 r. odbyła się konferencja nt. wielkotowarowych ferm zwierząt, głównie trzody chlewnej i drobiu zorganizowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, udział w niej wzięli Wojewoda Warmińsko-Mazurski Artur Chojcecki, parlamentarzyści, przedstawiciele jednostek samorządowych i rządowych, Prezes Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej Jan Haichel oraz przedsiębiorcy i rolnicy. Na konferencji nie zabrakło również przedstawicieli organizacji ekologicznych.

Konferencję prowadziła Pani Agata Moździerz — Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie. Pani Dyrektor przedstawiła również liczbę wniosków na budowę instalacji, które wpływają do RDOŚ i mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz podkreśliła problem narastający w ostatnich latach, gdzie 60 proc. wniosków i postępowań z nim związanych dotyczy inwestycji powyżej 210 DJP (dotyczy drobiu), a 30 proc. postępowań dotyczy uzyskania pozwoleń zintegrowanych przez budowę ferm powyżej 40 000 stanowisk dla drobiu, 2000 stanowisk dla świń o wadze powyżej 30 kg lub 750 stanowisk dla macior. Coraz częściej też postępowania dotyczą budowy instalacji powyżej 1000 DJP, gdzie kompleksy składają się z 20-30 budynków i skoncentrowane są w jednej gminie, ba nawet w jednej miejscowości. Pani Agata Moździerz mocno podkreśliła, że Organ Ochrony Środowiska dokonuje uzgodnienia albo odmawia uzgodnienia analizując przed-

sięwzięcie wyłącznie z punktu ochrony środowiska. Podkreśliła fakt, że Dyrektor Ochrony Środowiska nie rozstrzyga o zasadności samej inwestycji lecz ocenia czy zaproponowany przez inwestora wariant przedsięwzięcia spełnia obowiązujące wymogi prawne w zakresie ochrony środowiska oraz uzgadnia warunki realizacji inwestycji i eksploatacji przedsięwzięcia.

Rola Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej

Pani Agata Kisiel z Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej Epidemiologicznej w Olsztynie, Oddziału Zapobiegawczego z Nadzoru Sanitarnego przedstawiła temat o „Oddziaływaniu ferm hodowli zwierząt na środowisko — aspekty sanitarno-higieniczne i zdrowotne”. Wojewódzka Stacja Sanitarnej Epidemiologicznej wydając opinię przez ocenę raportu oddziaływania na środowisko, bierze pod uwagę:

1. Uwarunkowania lokalizacyjne, w tym odległość budynków hodowlanych oraz instalacji do przechowywania obornika, gnojowicy, gnojówki (zbiorniki, płyty, kanały) od zabudowań mieszkalnych lub innych przeznaczonych na pobyt ludzi (zabudowa zwarta lub rozproszona/kolonijna), terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, zakładów produkcji żywności, ujęć wody, przebieg dróg wywozu obornika, gnojowicy, gnojówki oraz usytuowanie gruntów przeznaczonych do nawożenia względem ww. zabudowań i terenów.

2. Wielkość hodowli (DJP) oraz technologia chowu (np. chów ściółkowy, bezściółkowy), a także sposób zagospodarowania odchodów zwierzęcych (np. nawożenie pól, produkcja biogazu).

3. Oddziaływania na ludzi (na etapie funkcjonowania ferm):

a) zanieczyszczenia powietrza, w tym odory — wprowadzanie zanieczyszczeń za pomocą wentylatorów wyciągowych ściennych i/lub dachowych zainstalowanych w budynkach hodowlanych, wylotów odpowietrzających ze zbiorników na gnojowicę, gnojówkę, wprowadzanie zanieczyszczeń spowodowanych ruchem pojazdów po terenie fermy (spaliny), napełnianiem silosów paszowych (zanieczyszczenia pyłowe), transport izaladunek/rozładunek drobiu lub obornika, gnojowicy, gnojówki (odory), proces nawożenia pól nawozem naturalnym — obornikiem, gnojowicą, gnojówką (odory).

b) hałas — spowodowany przede wszystkim pracą

wentylatorów wyciągowych ściennych i/lub dachowych zainstalowanych w budynkach hodowlanych, ruchem pojazdów po terenie fermy, pracą agregatów prądotwórczych lub innych urządzeń mechanicznych.

c) zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego — przede wszystkim w aspekcie możliwego wpływu na zasoby wód podziemnych zasilających ujęcia wody.

Problem z odorem w prawodawstwie

Wszyscy wiem, że fermy zwierząt są źródłem odorantów, np. amoniaku, siarkowodoru, dwumetyloaminy, dwutlenku węgla, a także merkaptanów, ketonów, aldehydów, kwasów organicznych i wielu innych związków organicznych o charakterze odorów. Lecz nie wszyscy wiemy, że nie ma uregulowań prawnych w zakresie wielkości ww. oddziaływań pod względem odorowym. W naszym Kraju opublikowany został jedynie Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej. Jednakże organy Inspekcji Sanitarnej zazwyczaj żądają uzupełnienia raportu w zakresie oceny uciążliwości zapachowej oraz metod minimalizacji wpływu odorów na ludzi. I zaczyna się problem, bo raport jest dokumentem sporządzonym na zlecenie inwestora i w związku z tym może być nierzetelny (stronniczy). Często zawiera niewystarczającą jakość analiz przedstawionych w pracach, a zdarzają się także niewłaściwie wykonane obliczenia wielkości oddziaływań na środowisko („błędy” niezamierzone lub zamierzone w celu uzyskania pożądanego wyniku). Problem jest wielki, bo organ opiniujący nie ma możliwości weryfikacji, jakie w rzeczywistości dane zostały wprowadzone do programu komputerowego wykonującego symulację rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń (izolinie stężeń zanieczyszczeń).

Jak uzyskać pozwolenie na korzystanie ze środowiska

Na Konferencji przedstawiono precyzyjnie procedury i przepisy prawne oraz rolę poszczególnych decydentów w procesie planowania, realizowania i funkcjonowania inwestycji. Zwrócono uwagę na rosnącą presję inwestycji wielkotowarowych ferm przemysłowych na środowisko województwa warmińsko-mazurskiego, gdyż tylko w ciągu ostatnich dwóch lat zaplanowano realizację kilku

kompleksów ferm o jednorazowej obsadzie ponad miliona sztuk drobiu i kilkunastu tysięcy trzody chlewnej. Czy przyjęto zasadę, że co nie jest zabronione to jest dozwolone? Wszystko jest zgodne z ustawą Prawo Ochrony Środowiska. O tym jak uzyskać pozwolenie na korzystanie ze środowiska mówiła Marta Sobieraj-Sulkowska z Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Marszałek województwa zgodnie z ww. ustawą jest organem ochrony środowiska właściwym do wydawania pozwoleń na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii. Do pozwoleń m.in. zalicza się: pozwolenia zintegrowane, pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, pozwolenia wodnoprawnych a są one wydawane na wniosek prowadzących instalacje kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.

Pozwolenia zintegrowane wymagają zaś: instalacje do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż: 40 000 stanowisk dla drobiu, 2000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg, 750 stanowisk dla macior. Co dzieje się, gdy jedna wielka inwestycja rozpisana jest na kilku członków rodziny a zlokalizowana w jednym miejscu? Pozwolenie wydawane jest na osobę, nie na miejsce.

Do 30 kwietnia 2017 roku przez okres ostatnich dziesięciu lat Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego wydał 38 pozwoleń zintegrowanych na wprowadzanie instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń, gdzie 25 pozwoleń dotyczyło chowu drobiu, a 13 pozwoleń chowu i hodowli świń. Aktualnie w naszym województwie działa 35 ferm na pozwolenia zintegrowane, gdzie 22 fermy z produkcją drobiu, a 13 ferm z produkcją świń. Najwięcej wielkotowarowych ferm znajduje się w powiatach: węgorzewskim — 5 sztuk, ostródzkim — 5 sztuk i nowomiejskim — 4 sztuki i nowomiejskim — 4 sztuki.

W tym wszystkim trzeba nam wiedzieć, że Marszałek województwa nie rozstrzyga w pozwoleniu zintegrowanym o realizacji przedsięwzięcia. A w trakcie postępowania jedynie sprawdza się istnienie, czy przedstawione we wniosku rozwiązania i warunki eksploatacji instalacji nie naruszają wymagań ochrony środowiska, w tym wymagań wynikających z BAT. Zatem przedmiotem pozwolenia zintegrowanego jest wyłącz-

nie określenie warunków korzystania ze środowiska przez eksploatację danej instalacji. Co najmniej raz na 5 lat po publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej Konkluzji BAT oraz jeżeli nastąpiła zmiana w najlepszych dostępnych technikach, pozwalając na znaczne zmniejszenie wielkości emisji i bez powodowania nadmiernych kosztów Marszałek dokonuje analiz wydanych przez siebie pozwoleń zintegrowanych

Od 1 stycznia 2017 roku Marszałek Województwa udostępnia także informacje o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Marszałek województwa jest również organem właściwym do wydawania opinii w procedurze oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, kwalifikowanego jako instalacja wymagająca uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Jednakże opinia nie jest wiążąca dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

Najczęściej stwierdzono naruszenia

„Przestrzeganie decyzji określających warunki korzystania ze środowiska-dotyczy wielkoprzemysłowych ferm drobiu i trzody chlewnej” był kolejnym tematem konferencji przedstawionej przez przedstawiciela WIOŚ. Ferm wielkoprzemysłowe kontrolowane przez WIOŚ na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. I tak — instalacje do chowu i hodowli świń powyżej 2000 stanowisk o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior — 14 instalacji (stan na 31 grudnia 2016 r.) — kontrolowane są przez WIOŚ co roku, natomiast instalacje do chowu i hodowli drobiu powyżej 40 000 stanowisk — 21 instalacji (stan na 31 grudnia 2016 r.) — kontrolowane są przez WIOŚ co 2 lata. W Wyniku kontroli instalacji IPPC do chowu i hodowli trzody chlewnej oraz drobiu najczęściej stwierdzono naruszenia:

— przekraczanie parametrów produkcyjnych instalacji, tj. zwiększenie wielkości produkcji (np. jaj, obsady zwierząt) w stosunku do wartości określonych w posiadanych pozwoleniach zintegrowanych;

— przekraczanie ilości wykorzystywanych materiałów, surowców, wody, paliwa, energii elektrycznej, itp. w stosunku do wartości określonych w przedmiotowych pozwoleniach wynikające np.: zwięks-

szczenia wielkości produkcji lub niedoszacowania wielkości na etapie tworzenia wniosku o uzyskanie pozwolenia zintegrowanego;

— przekraczanie ilości wytwarzanych odpadów w stosunku do wartości określonych w przedmiotowych pozwoleniach;

— wytwarzanie rodzajów odpadów nie uwzględnionych w pozwoleniach;

— niezgodne z warunkami określonymi w pozwoleniach zintegrowanych magazynowanie odpadów;

— brak prowadzenia ewidencji wszystkich rodzajów wytwarzanych odpadów lub prowadzenie ewidencji niezgodnie z wymaganiami wynikającymi z obowiązujących w tym zakresie przepisów;

— przekazywanie osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym, niebędącym przedsiębiorcami, określonych rodzajów odpadów niezgodnie z obowiązującymi przepisami;

— przekazywanie określonych rodzajów odpadów podmiotom nie posiadającym stosownych zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami;

— nierzetelne sporządzanie zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach wytwarzanych odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania tych odpadów lub nieterminowe przekazywanie tych zestawień marszałkowi województwa;

— nie wywiązywanie się przez eksploatujących instalacje IPPC z obowiązków nałożonych w pozwoleniach, w tym z obowiązków monitoringu wpływu danej instalacji na środowisko (brak wykonywania pomiarów wielkości emisji (np. hałasu) z częstotliwością i zakresem określonym w pozwoleniach;

— prowadzenie pomiarów wielkości emisji niezgodnie z obowiązującymi przepisami;

— brak zgłaszania organom właściwym do wydawania

pozwoleń zintegrowanych informacji dotyczących zmian w instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym (zgodnie z art.214 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska przed dokonaniem zmian w instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym, polegającej na zmianie sposobu funkcjonowania instalacji lub jej rozbudowie, która może mieć wpływ na środowisko, prowadzący instalację jest obowiązany poinformować o planowanych zmianach organ właściwy do wydania pozwolenia lub złożyć wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego).

W okresie od 2008 roku do grudnia 2016 WIOŚ przeprowadził 294 kontrole ferm trzody chlewnej i drobiu, z czego w 103 istniejących instalacjach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ochrony powietrza.

Odpowiedzialność za zapobieganie szkodom

Od 30 kwietnia 2007 r. obowiązuje ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Ustawa określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku. Wg ww. aktu prawnego szkoda w środowisku jest negatywna, mierzalna zmiana stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, oceniana w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność podmiotu korzystającego ze środowiska. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkoda w środowisku istnieje obowiązek niezwłocznego podjęcia działań zapobiegawczych, a w przypadku wystąpienia szkody w środowisku podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia szkody, zapobieżenia kolejnym szkodom i negatywnym dla zdrowia ludzi skutkom, w tym natychmiastowej kontroli, powstrzymania, usunięcia

lub ograniczenia zanieczyszczeń lub innych szkodliwych czynników, a także do podjęcia działań naprawczych. Podjęcie działań naprawczych wymaga uzgodnienia ich warunków z organem ochrony środowiska. Uzgodnienie to obejmuje: stan do jakiego ma zostać przywrócone środowisko, zakres i sposób przeprowadzenia działań naprawczych, termin rozpoczęcia i zakończenia ww. działań. Szkody w środowisku mogą dotyczyć następujących komponentów środowiska: powierzchni ziemi, wód, gatunków chronionych lub chronionych siedlisk przyrodniczych. Koszty prowadzenia działań zapobiegawczych lub naprawczych ponosi podmiot korzystający ze środowiska, chyba że wykaże, że zagrożenie szkoda w środowisku lub szkoda w środowisku zostały spowodowane przez: inny wskazany podmiot lub powstały na skutek podporządkowania się nakazowi

wydanemu przez organ administracji publicznej. W takich przypadkach podmiot korzystający ze środowiska, który podjął działania zapobiegawcze lub naprawcze może wystąpić z roszczeniem o zwrot poniesionych na ten cel kosztów odpowiednio od sprawcy lub organu administracji. Do takiego roszczenia zastosowanie mają przepisy Kodeksu cywilnego.

Na Konferencji przedstawiono bardzo precyzyjnie procedury i przepisy prawne oraz rolę poszczególnych decydentów w procesie planowania, realizowania i funkcjonowania inwestycji. Wniosek: organy samorządowe i ich dobra polityka przestrzenna może stać się skutecznym przeciwdziałaniem względem inwestycji wielkotowarowych ferm lokalizowanych przy miejscach wrażliwych cennych przyrodniczo, zabudową mieszkaniową czy rozwiniętą już turystyką.

REKLAMA

ZMYWALNY SUFIT PODWIESZANY

podbitka do obory, chlewni,
kurnika, pieczarkarni, gęsiarni,
kaczkarni, indykarni
Cena od 22 zł/m²

TEL. 500 666 205

163617otbr-c-0

REKLAMA

SKUP ZBOŻA

Prowadzimy skup:

- pszenicy
- pszenżyta
- żyta
- jęczmienia
- owsa
- rzepaku
- ziarno kukurydzy suche i mokre

Jarecki Jarosław
Dymczyk

tel. 608 323 843

**BEZPOŚREDNI ODBIÓR
Z GOSPODARSTW WŁASNYM
TRANSPORTEM
NA TERENIE CAŁEGO KRAJU**

Krzemień 1, 06-425 Karniewo

161517otbr-a-0

Bez pośredników

**Zapraszamy hodowców do stałej współpracy
w zakresie sprzedaży i odbioru bydła
Naszą misją we współpracy z hodowcami jest:**

- ✓ Uczciwe rozliczenie
- ✓ Rzetelna płatność
- ✓ Partnerstwo w biznesie
- ✓ Gwarancja rozwoju

Centrum Obsługi Rolnika (COR), tel. 25 787 71 99, e-mail: cor@sokolow-logistyka.pl
Przedstawiciel Regionalny – woj. warmińsko-mazurskie, tel. kom. 604-553-726
Przedstawiciel Regionalny – północne Mazowsze, tel. kom. 602-210-271

85617otbr-B-N

OGŁOSZENIA DROBNE

Rolnictwo

dam pracę

W gospodarstwie, 667-899-381.

ZATRUDNIĘ kierowcę C+E, zwózka mleka, 604-211-735.

maszyny rolnicze

DOJARNIE, schładzalniki. Sprzedaż, montaż, serwis, zamiana, atesty, raty. Tel: (87)-423-48-77, 603-860-885.

inne

SALETRA; Canwil; Mocznik; Nawozy NPK; Niemiecka Kreda Granulowana; Wapno NORDKALK; Nawozy sadownicze, ogrodnicze; Materiał Siewny TOP FARMS AGRO; BARENBRUG; Pasze, dodatki paszowe. Firma BAZI, 89/519-16-14; 605-780-852

Gdzie nas szukać?

Anna Uranowska
redaktor naczelny,
menedżer Rolniczego ABC
tel. (89) 539 74 73
fax (89) 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

**Monika Kopaczal-
Radziulewicz**
redaktor www.rolniczeabc.pl,
doradca klienta
tel. 514-800-547
m.radziulewicz@rolniczeabc.pl

www.rolniczeabc.pl

Następne wydanie 5 lipca 2017

przetarg

**IHAR PIB
ZAKŁAD DOŚWIADCZALNY BARTĄŻEK**

**ogłasza pisemny, ofertowy przetarg nieograniczony
na sprzedaż niżej wymienionego środka technicznego:**

Kombajn zbożowy DEUTZ FAHR 4080 HTS TopLiner z hederem zbożowym i wózkiem, rok produkcji 1996; szerokość robocza 6m; cena wywoławcza wynosi 126 700,00 zł /słownie: sto dwadzieścia sześć tysięcy siedemset złotych 00/100/. Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej wynosi 12 670,00 zł /słownie: dwanaście tysięcy sześćset siedemdziesiąt złotych 00/100/.

Przetarg pisemny ofertowy odbędzie się w dniu 22 czerwca 2017 r. o godz. 10.00 w siedzibie Zakładu Doświadczalnego Bartążek, ul. Warmiński Las 46, Bartążek/sala konferencyjna/.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej ww. środka technicznego w kasie Zakładu lub na konto Zakładu w Banku BGŻ BNP PARIBAS O. Olsztyn nr 47 2030 0045 1110 0000 0046 8060 oraz złożenie w sekretariacie Zakładu Doświadczalnego Bartążek zamkniętej oferty pisemnej z proponowaną ceną zakupu do dnia 22 czerwca 2017 r. do godz. 9.30. Koperta w opisie zewnętrznym powinna zawierać nazwę środka technicznego, którego dotyczy, oraz dopisek „Nie otwierać przed 22 czerwca 2017 r., godz. 10.00.” Okres związania ofertą wynosi 7 dni od dnia wyboru najkorzystniejszej oferty. Wadium przepada na rzecz sprzedawcy, jeżeli żaden z uczestników przetargu nie zaoferuje ceny nabycia co najmniej równej cenie wywoławczej lub jeżeli oferent, którego oferta została przyjęta, uchyli się od zawarcia umowy. Wadium złożone przez oferentów, których oferta nie została przyjęta, zostanie zwrócone bezpośrednio po dokonaniu wyboru oferty, a oferentowi, którego oferta została przyjęta, zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia.

Środki techniczne objęte niniejszą procedurą przetargową można oglądać do dnia 21 czerwca 2017 r. w godz. 9.00-14.00 na terenie gospodarstwa Zakładu Doświadczalnego Bartążek po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym, tel. 605 134 292.

Sprzedającemu przysługuje prawo dowolnego wyboru oferty, jeżeli uczestnicy przetargu zaoferują tę samą cenę /decyduje kolejność wpływu ofert/.

Sprzedającemu przysługuje prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Dyrektor Zakładu Doświadczalnego Bartążek, Ryszard Kostrzewski
IHAR PIB Zakład Doświadczalny Bartążek, ul. Warmiński Las 46;
Bartążek, 10-687 Olsztyn
tel. 89 541 86 63, fax 89 511 84 07, kom. 605 134 292

160717otbr-a-L

Badania nad drzewami tlenowymi w północno-wschodniej Polsce

Na próbę, czy na biznes?

O Oxytree pisano już wiele, drzewo tlenowe, lekkie, wytrzymałe, ciekawa alternatywa, pozwalająca na wykorzystanie ugorów i nieużytków, dodatkowy dochód w gospodarstwie. Odmiana nieinwazyjna, rozmnaża się jedynie w laboratorium, więc nie zagraża naszym rodzimym gatunkom roślin. Jak by nie patrzeć same zalety.

dr inż. Monika
Kopacz-Radziulewicz
m.radziulewicz@rolniczeabc.pl

Jednak jak to bywa z nowymi tematami, wielu jest również sceptyków, a jeszcze więcej pytań. Najwięcej wątpliwości jest w północno-wschodniej Polsce i są to wątpliwości związane przede wszystkim z uwarunkowaniami klimatycznymi — jest chłodniej, zimy z reguły są mroźniejsze, okres wegetacji krótszy. I co na to Oxytree?

Poletka doświadczalna w północno-wschodniej Polsce

Specjaliści zajmujący się drzewami tlenowymi deklarują, że jest to wyjątkowo wytrzymała roślina. Dobrze przystosowuje się do skrajnych warunków klimatycznych, tj. od -25°C do $+45^{\circ}\text{C}$. Toleruje mało urodzajne gleby. Może być sadzona np. na glebach piaszczystych, doskonale czuje się na glebach luźnych, przepuszczalnych, o pH od 5 do 8,9.

Firma Oxytree Solutions Poland sprzedająca sadzonki w zeszłym roku sprzedała ponad 160 tys. sadzonek, dzięki czemu w Polsce powstało 70 nowych plantacji drzew tlenowych, o łącznej powierzchni około 300 ha. Z czego najwięcej, bo około 100 ha plantacji powstało na terenie północnego Mazowsza i Podlasia, czyli dokładnie na tych wątpliwych terenach. Wyższa Szkoła Agrobiznesu

w Łomży wysłała naprzeciw nowym wyzwaniom i pod przewodnictwem dr inż. Janusza Lisowskiego, postanowiła zbadać dokładnie drzewa tlenowe i ich uprawę w tej chłodniejszej części Polski.

W związku z tym w 2016 roku, założono doświadczalne wysadzając kilkanaście sadzonek drzew szybko rosnących. Sadzonki zostały dostarczone przez wrocławską firmę i wysadzone 19 maja 2016 roku.

W tym samym czasie wykonano nasadzenia w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Krzyżewie, jak również na trzech plantacjach w gminie Rzekuń w województwie mazowieckim. Rośliny posadzone zostały wręcz co 6 m, a odległość między rzędami wynosiła 4 m. Każda sadzonka została po posadzeniu obficie podlana około 3 litrami wody na sztukę. Teren doświadczalny został ogrodzony siatką w celu zabezpieczenia przed dziką zwierzyną.

Celem doświadczenia było zbadanie cech biometrycznych, oraz przezimowania w warunkach klimatu północno-wschodniej Polski. Naukowców zainteresowały również inne parametry badanych drzew, między innymi ciepło spalania oraz analiza chemiczna ogromnych liści.

Roślina o wyjątkowych przyrostach

Na podstawie doświadczenia zaobserwowano, że sa-

dzonki są bardzo wrażliwe w pierwszych tygodniach po posadzeniu. Obfite deszcze, połączone z gradem niestety wyeliminowały kilka sadzonek.

Dr inż. Janusz Lisowski obserwując cztery plantacje o powierzchni około 2,5 ha podkreślił, że już na podstawie tych obserwacji można stwierdzić, że badane drzewo tlenowe ma rzeczywiście wyjątkowe przyrosty. Średni wzrost w okresie od trzeciej dekady maja do trzeciej dekady września na monitorowanych plantacjach wynosił średnio 162 cm. Rekordzistka uzyskała wzrost 275 cm przy średnicy pnia 65 mm na wysokości 20 cm od powierzchni gleby.

Ważną cechą analizowanego drzewa szybko rosnącego jest system korzeniowy palowy, który osiąga 9 m głębokości i właśnie stamtąd pobiera składniki odżywcze nie przeszkadzając innym roślinom, zaopatrującym się w składniki pokarmowe w górnych partiach gleby.

Drzewa tlenowe dla poprawy środowiska

Tym, co wyróżnia drzewo tlenowe są ogromne liście, które wytwarzają więcej tlenu niż rodzime gatunki drzew liściastych. W porównaniu z innymi znanymi drzewami oxytree pochłania ogromne ilości dwutlenku węgla, przez co wytwarza około 10 razy więcej tlenu niż inne drzewa liściaste.

Oxytree pochłania 111 ton CO₂ w ciągu roku z jednego ha! Na zdjęciu liść drzewa oxytree o powierzchni 2650 cm² (10.09.2016 r.) Fot. Oxytree Solutions Poland

Dla przykładu:

— dąb szypułkowy pochłania 9,1 ton CO₂ w ciągu roku z jednego ha,
— buk pochłania — 11,6 ton CO₂ w ciągu roku z jednego ha,
— Oxytree pochłania — 111 ton CO₂ w ciągu roku z jednego ha!

Można, więc śmiało powiedzieć, że sadząc te drzewa, przyczyniamy się do poprawy środowiska, w którym żyjemy. Liście mogą być również wykorzystane na cele paszowe po uprzednim zakonserwowaniu. Na podstawie analiz wykonanych przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Warszawie zawartość makroelementów w liściach Oxytree podana w proc. s. m to odpowiednio: azot 3,01; fosfor 0,30; potas 1,76; magnez 0,27 i 1,44 proc. s.m. to wapń. Jeżeli chodzi o mikroelementy to dominuje żelazo, a na kolejnych miejscach jest mangan, cynk i bor. Jednak pełna wartość pokarmowa paszy z zakiszanych liści omawia-

nych drzew wymaga jeszcze wielu szczegółowych badań i analiz.

Warto podkreślić, że z pozostawionego pnia drzewo odrasta ponownie, co pozwala na kolejne ścięcie drzew po 4 latach. Ciekawostką jest to, że odpowiednio prowadzone drzewa tlenowe nie mają sęków i są bezżywiczne.

Termin sadzenia, a przezimowanie

Przezimowanie to nie łatwa zima, przezimowanie to roślina odpowiednio przygotowana do przejścia w stan spoczynku. A o tym powinniśmy myśleć właśnie teraz podczas sadzenia. Przypomnijmy, że sezon sadzenia Oxytree jest w pełni, a zalecany termin sadzenia kończy się wraz z czerwcem. Przestrzeganie terminu jest sprawą kluczową, ponieważ jest to najlepszy okres na to, aby sadzonki zdążyły odpowiednio dobrze ukorzenie się przed zakończeniem wegetacji, a pędy odpowiednio zdrewnieć u podstawy przed zimą,

czyli prawidłowo przygotować się do przezimowania

23 maja br. na Konferencji i zebraniu członków i sympatyków Polskiego Towarzystwa Agronomicznego Oddział Łomża. Uczestnicy spotkania zapoznali się z wynikami doświadczenia Lisowskiego z pierwszego roku uprawy nowej rośliny szybko rosnącej. Oxytree zaskoczyło uczestników spotkania swoimi możliwościami. Rozpoczął się drugi rok badań i obserwacji. W najbliższych tygodniach odwiedzimy plantację doświadczalną na północy Mazowsza.

Plantacje drzew tlenowych powstają w całej Polsce, ciekawość, możliwość zarobienia, inwestycja w przyszłość, wykorzystanie ugorów i nieużytków, dodatkowy dochód to argumenty, którymi kierują się najczęściej przyszli plantatorzy. Czy uprawa przyjmie się i na stałe zagości na terenie Mazowsza, Warmii, Mazur, czy też Podlasia? Trudno dziś przewidzieć, ale spróbować warto.

REKLAMA

ZARABIAJ NA NIEUŻYTKACH

nawet 13 TYS. ZŁ z 1ha rocznie!

Załącz plantację Oxytree:

- certyfikowane sadzonki
- profesjonalna pomoc przy zakładaniu plantacji
- gwarantowana cena odbioru drewna

SZYBKO ROSNĄCE DRZEWA, KTÓRE GENERUJĄ DUŻE ZYSKI

Dowiedz się więcej: +48 (71) 726 00 16

Oxytree Solutions Poland Sp. z o.o.

www.oxytree.pl

Powstaje superagencja rolna KOWR coraz bliżej. Ma być lepiej dla rolników

Dariusz Kucman

rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Od września br. ma zacząć działać Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR). Tworzenie go na bazie obecnych Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR) i Agencji Rynku Rolnego (ARR) to duże wyzwanie dla rządzących. Najtrudniejsze są według nich sprawy personalno-pracownicze.

Jak już pisaliśmy na łamach „Rolniczego ABC”, KOWR przejmie całość zadań ANR oraz część kompetencji ARR. Ta ostatnia jest drugą obok Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) akredytowaną agencją płatniczą (zajmuje się np. dopłatami do materiału siewnego), a ma zostać tylko jedna o takim charakterze. Stąd decyzja, by zadania „płatnicze” ARR przenieść do ARiMR (i będzie to wówczas jedyna agencja płatnicza), a resztą zajmie się nowo powstała KOWR (jako agencja prorozwojowa i proinwestycyjna).

Zadania KOWR

Przełożone przez posłów ustawy o utworzeniu krajowego ośrodka prezydent Andrzej Duda podpisał 21 marca. Zakładają one powołanie go do życia od 1 września br. (wcześniej planowano, że będzie to 1 lipca).

Głównymi zadaniami KOWR będą: gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, nadzór

Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, nadzór właścicielski nad spółkami strategicznymi Skarbu Państwa, promocja gospodarcza, analizy rynkowe i interwencje rynkowe ze środków krajowych — to tylko niektóre z zadań KOWR Fot. Archiwum

właścicielski nad spółkami strategicznymi Skarbu Państwa (a jest ich ponad 40), promocja gospodarcza, analizy rynkowe i interwencje rynkowe ze środków krajowych. — A w przyszłości także planowanie przestrzenne, urządzenie rolniczej przestrzeni jako podstawy do zagospodarowania obszarów wiejskich oraz, w dalszych planach, przyłączenie ośrodków doradztwa rolniczego — wyliczał niedawno minister rolnictwa Krzysztof Jurgiel.

Trudne sprawy personalne

Za tworzenie KOWR odpowiada specjalny pełno-

mocnik, którym mianowano wiceministra rolnictwa Zbigniewa Babalskiego. Zapewniał on, że zmiany organizacyjne w obszarze agencji mają ułatwić rolnikom załatwienie różnych spraw. — Po tym jak ARR przekaże swoje biura w województwach do ARiMR, te sprawy znajdą się w powiatach, a więc bliżej rolnika — tłumaczył.

Nie ukrywał też, iż najtrudniejszą kwestią są sprawy personalne. Bo obecnie w obu agencjach (ANR i ARR) pracuje 3000 ludzi. A według założeń w KOWR zatrudnienie znaleźć ma ok. 1800 osób.

Do końca maja pracownicy likwidowanych agencji mieli

dostawać propozycje pracy w nowym ośrodku, a potem podejmować decyzje, czy przyjmują zaproponowane warunki. Część mediów i sejmowej opozycji alarmowały jednak, że są to w praktyce czystki kadrowe i prace tracą niezwiązani z partią rządzącą (PiS) urzędnicy, w tym ci bardzo doświadczeni. Druga strona zaprzeczyła oczywiście, iż są stosowane takie praktyki.

Warto dodać, że zgodnie z zapowiedziami autorów całej reformy związanej z agencjami, ma ona przynieść oszczędności kadrowe oraz finansowe, szacowane w ciągu 11 lat na ok. 1 mld zł.

REKLAMA

Wysokie plony,
w zgodzie z naturą

OrCal®

Szybkie i skuteczne odkwaszanie gleby

Podnieś pH gleby
efekty już w pierwszym plonie

85 x lepiej

niż kreda lub dolomity...

...rozpuszcza się w wodzie. OrCal® to nawóz organiczno-mineralny

z aktywnym hydratem wapnia.

Istotą szybkiego i skutecznego działania nawozu OrCal®

jest jego **rozpuszczalność**

w wodzie - 1,7g/1000 ml,

co jest doskonałym,

85 razy lepszym wynikiem

w porównaniu z rozpuszczalnością węglanów wapnia

(kredy, dolomitów) - 0,02/1000ml*

Więcej informacji: www.team-rol.pl

Przedstawiciel Regionalny
tel. 535 72 72 32

Generalny dystrybutor nawozu OrCal®

Team-Rol Sp. z o.o.
ul. Stargardzka 8
74-200 Pyrzyce
www.team-rol.pl

Infolinia: 880 880 064

Źródło: badania własne Team-Rol Sp. z o.o.

Kod rabatowy -8%
do e-sklepu:
caseparts10

ważne od 10.06.17 do 10.09.17
tylko na wybrane kategorie

Maszyny rolnicze

Części zamienne

CASEPARTS.PL

GRENE
Czerwińsk nad Wisłą

ul. Władysława Jagiełły 12,
09-150 Czerwińsk nad Wisłą

24 275 34 37
502 560 190
Borkowo Kościelne
ul. Jana Pawła II 3
09-200 Sierpc
www.caseparts.pl
www.poltechmaszyny.pl

Dostarczanie produktów rolnych

Musisz mieć umowę, inaczej — kara!

Od 11 lutego każdy, kto kupuje od rolnika produkty rolne, a nie jest ich konsumentem (np. przedsiębiorca zajmujący się przetwórstwem lub dystrybucją żywności), powinien podpisać z nim specjalną umowę. Za jej brak lub błędne sporządzenie grozi kara pieniężna.

Obowiązek zawarcia pisemnej umowy dotyczy zarówno nabywcy, jak i dostawcy produktów rolnych (oprócz sprzedaży bezpośredniej oraz sytuacji, gdy dostawca zbywa produkty rolne nabywcy mającemu formę spółdzielni, której producent jest członkiem, a statut tej spółdzielni lub przepisy i decyzje w nim zawarte lub z niego wynikające, zawierają przepisy o podobnych skutkach jak wymo-

gi umów wynikające z ustawy — z wyłączeniem umów na rynku cukru) należących do sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1308/2013. Sektory te obejmują kolejno: zboża; ryż; cukier; susz paszowy; nasiona; chmiel; oliwę z oliwek i oliwki stołowe; len i konopie; owoce i warzywa; produkty z przetworzonych owoców i warzyw; banany;

Kupujący musi zawrzeć ze sprzedawcą umowę, inaczej — grozi mu kara Fot. pixabay.com

wina; drzewa i inne rośliny żywe, bulwy, korzenie i tym podobne, kwiaty cięte i liście ozdobne; tytoń; wołowinę i cielęcinę; mleko i przetwory mleczne; wieprzowinę; baraninę i kozinę; jaja; mięso drobiowe; alkohol etylowy pochodzenia rolniczego; pro-

dukty pszczele; jedwabniki; oraz pozostałe produkty. Co istotne, w przypadku braku takiej umowy lub braku w niej istotnych elementów, kara pieniężna będzie nakładana tylko na nabywcę (to na nim ciąży obowiązek przedstawienia dokumentu).

Agencja Rynku Rolnego podkreśla, że „system umów na dostarczanie produktów rolnych ma na celu uniknięcie pewnych nieuczciwych praktyk handlowych, a także służyć poprawie transmisji cen i dostosowaniu podaży do popytu.

Wprowadzenie regulacji z pewnością ma zapobiegać sytuacji, gdy rolnicy są zmuszeni przyjechać pod bramę zakładu skupującego i zawrzeć umowę na warunkach narzuconych przez zakład skupujący”. Agencja radzi także, aby rolnicy zawierali umowy o dostarczanie produktów rolnych jeszcze przed rozpoczęciem ich produkcji, gdyż wtedy będą mogli ocenić, czy znajdują one nabywców, a jeśli tak — to za jaką cenę.

Szczegółowe informacje dotyczące umów — w formie pytań i odpowiedzi — Agencja Rynku Rolnego zamieściła na swojej stronie internetowej www.arr.gov.pl. Wystarczy kliknąć w znajdujący się po prawej baner „Umowy na dostarczanie produktów rolnych”. **KN**

Ochrona prawna odmian roślin

Ustawa ma zakończyć spory

Dariusz Kucman

rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Sejm przyjął nowelizację ustawy o ochronie prawnej odmian roślin. Przygotowała ją Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi po licznych skargach spływających od rolników i reprezentujących ich organizacji.

Dotyczyły one m.in. działalności Agencji Nasiennej, spółki zrzeszającej hodowców roślin. Bo ta, trzeba to podkreślić — zgodnie z prawem — wymaga od rolników informacji o zasiewach, może dokonywać kontroli, a gdy ktoś się tym wymogom nie podporządkowuje, sprawa trafia do sądu.

Opory wzbudzą też opłaty od rozmnożeń własnych, czyli od wysiewania ziaren w kolejnych latach. Z tym, że ponosi je tylko kilka procent gospodarzy, bo nie dotyczą one uprawiających roślin (17 gatunków) na powierzchni do 25 hektarów (i ziemniaków do 10 hektarów).

Bez obowiązku udzielania pisemnej informacji

Jak napisano w rządowym komunikacie o nowelizacji ustawy, rolnicy od lat domagali się zmiany skomplikowanego i uciążliwego systemu pobierania opłat. Dlatego „przewidziano nowe rozwiązania w relacjach między hodowcami, organizacjami hodowców a posiadaczami

gruntów rolnych i organizacjami posiadaczami gruntów rolnych, jeśli chodzi o pobieranie opłat związanych z wykorzystaniem we własnym gospodarstwie do siewu materiału ze zbioru odmian chronionych krajowym wyłącznym prawem hodowcy do odmiany (opłat od rozmnożeń własnych)”.

Według autorów nowelizacji, założono w niej elastyczne rozwiązania dotyczące zawierania umów i pobierania opłat od rozmnożeń własnych.

„Hodowca będzie mógł zdecydować o udostępnieniu wybranych przez siebie odmian chronionych bez pobierania opłat od rozmnożeń własnych w wyznaczonym przez siebie okresie, np. ze względów marketingowych” — czytamy w komunikacie.

Ponadto przewidziano także, rekomendowaną przez izby rolnicze, możliwość jed-

norazowego pobierania opłat od rozmnożeń własnych przy zakupie kwalifikowanego materiału siewnego.

A — co także bardzo ważne — posiadaczy gruntów rolnych zwolniono z opisywanego wyżej „obowiązku przekazywania hodowcom albo organizacjom hodowców pisemnej informacji, dotyczącej wykorzystania materiału ze zbioru oraz wykreślono możliwość przeprowadzenia kontroli przez hodowcę albo organizację hodowców u posiadaczy gruntów rolnych”.

Jeszcze dwie poprawki

Sejm przyjął nowelizację ustawy 26 maja. Trafiła jednak tam ona z powrotem, bo Senat przegłosował dwie doprecyzowujące poprawki. Wkrótce jednak prace legislacyjne powinny dobieć końca. Nowe prawo wejdzie w życie po 14 dniach od daty ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Znamy kalendarz imprez regionalnych Żywność naturalna, tradycyjna, lokalna i regionalna

Nasze lokalne produkty trafiają do coraz szerszej grupy klientów, śmiało można powiedzieć, stałych klientów. Ogromną rolę odgrywają tu regionalne imprezy promujące żywność naturalną, tradycyjną, lokalną i regionalną. Z roku na rok imprez takich przybywa.

Na 2017 rok zaplanowano osiemnaście wydarzeń promujących żywność naturalną, tradycyjną, lokalną i regionalną na Warmii i Mazurach. Dla porównania rok temu było takich imprez trzynaście.

Warto podkreślić, że jako pierwsi z polskich regionów przystąpiliśmy do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne. I z perspektywy 12 lat widać, że była to dobra decyzja. Dziś zdrowa żywność z Warmii Mazur jest jedną z naszych sztandarowych wizytówek. Świadomość konsumentów na przestrzeni lat bardzo się zmieniła i ludzie coraz częściej szukają żywności zdrowej, nieprzetworzonej, pochodzącej od lokalnych producentów. Podczas spotkań rolnicy i przetwórcy żywności z naszych terenów udowadniają, że wysoka jakość, zdrowie, smak, a przede wszystkim tradycja stanowią rewelacyjny team.

Z roku na rok rośnie liczba uczestników tych wydarzeń, zarówno mieszkańców regionu, jak i gości, licznie odwiedzających latem nasz region.

W tym roku X Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie” odbędzie się w Mikołajkach 8 lipca Fot. Anna Uranowska

Stąd też terminy aż 11 wydarzeń promujących żywność naturalną w 2017 roku przypadają na okres wakacyjny.

Przyjęty przez zarząd województwa kalendarz imprez regionalnych na 2017 rok, wygląda następująco:

1. Święto Indyka — Nowa Wieś pod Iławą 25 czerwca
2. Wydmński Piknik Ekologiczny EKO-RANCZO — Wydmyny 1 lipca
3. X Mazurski Festiwal Rybny „Rybkę na zdrowie” — Mikołajki 8 lipca
4. Festiwal Kultury Średniowiecznej — Nidzica 9 lipca
5. Mazurskie Święto Kaszy — Kętrzyn 15 lipca
6. Święto Gęsi — Biskupiec Pomorski 16 lipca
7. Festiwal Kultury Myśliwskiej — Lidzbark Warmiński 23 lipca

8. Festiwal Wieprzowiny — Działdowo 13 sierpnia
9. Regionalne Święto Ziół — Olsztyn 15 sierpnia
10. Festiwal Dziedzictwa Kulinarne Warmii Mazur i Powiśla — Olsztyn 19 sierpnia
11. Spotkanie Mazurów i Kurpiów na ziemi mrągowskiej — Rybno k. Mrągowa 19 sierpnia
12. Regionalny Festiwal Kluszek i Makaronu — Lipowiec, gmina Kurzętnik 27 sierpnia
13. Elbląskie Święto Chleba — Elbląg 1-3 września
14. Festiwal Runa Leśnego — Pisz 2 września
15. Regionalne Święto Miodu — Elk 16 września
16. Targi Chłopskie — Olsztyn 16-17 września
17. Mazurski Dzień Ziemniaka — Kraplewo 1 października
18. Hubertus Arena — Ostróda 13-15 października

Przedźniwnie w rzepaku Jak stosować glifosat?

Anna Rogowska
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

W ostatnim czasie w etykietach produktów zawierających glifosat uwzględnione zostały zapisy i ograniczenia w stosowaniu tej substancji czynnej.

Nowe regulacje wynikają z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1313 z dnia 1 sierpnia 2016 r. zmieniającego rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 540/2011 w odniesieniu do warunków zatwierdzenia substancji czynnej glifosat (Dz. UE L 208 str. 1 z 2.8.2016).

Przy dużym nasileniu chwastów

Jeżeli chodzi o przedźniwne stosowanie to zmiany te dotyczą warunków, jakie muszą być spełnione, aby można było użyć preparatu zawierającego glifosat. Zabieg można przeprowadzić wyłącznie w miejscach wystąpienia dużego nasilenia chwastów uniemożliwiających zbiór oraz dopuszcza się zastosowanie na plantacji lub jej części wyłącznie w sytuacji, gdy stan uprawy lub warunki pogodowe uniemożliwiają osiągnięcie w sposób naturalny jednoczesnej fazy dojrzałości do zbioru.

Pozostałe wytyczne dotyczące terminu i warunków agrotechnicznych przeprowadzenia zabiegu pozostają bez zmian. Również ogólne korzyści związane z tego typu zabiegiem, jak zwalczanie chwastów lub umożliwienie zbioru nierównomiernie dojrzewającej plantacji są oczywiście.

Przedźniwny oprysk herbicydem totalnym plantacji rzepaku nie tylko redukuje ilość chwastów, ale także dosusza rośliny. Dzięki temu obniżona zostaje zarówno wilgotność nasion,

jak i słomy. Ułatwia to zbiór, a w wielohektarowych gospodarstwach zabieg pozwala w pewnym zakresie manewrować terminem zbioru.

Tydzień przed zbiorem

Należy pamiętać, iż w momencie wykonywania zabiegu chwasty powinny być zielone i znajdować się w fazie intensywnego rozwoju. W celu osiągnięcia właściwego efektu ich zwalczania zabieg należy wykonać tydzień przed przewidywanym zbiorem. W celu przyspieszenia zbioru środek stosować, gdy wilgotność nasion (mierzona wilgotnościomierzem) wynosi około 30 proc. (BBCH 80-89). W okresie występowania wysokich temperatur oprysk należy wykonać rano lub późnym popołudniem. Do jego wykonania najlepiej zastosować dysze 0,2 — oprysk średniokroplisty, ciśnienie 2–2,5 bar, dysze z większym wydatkiem stosuje się w ścieżkach przejazdowych.

Zabiegu nie przeprowadza się na plantacjach nasienych rzepaku ozimego.

Po lustracji pola

Dość istotny jest także i wybór terminu przeprowadzenia zabiegu przedźniwnego. Najprostszym sposobem jest lustracja plantacji. Trzeba wyselekcjonować typową dla pola działkę, wybrać losowo 20 łuszczyń ze środkowej części głównej łodygi różnych roślin rzepaku i otworzyć każdą łuszczykę. Jeśli kolor nasion zmienia się z zielonego na brązowy u co najmniej 2/3 nasion w 15 ze wszystkich zebranych łuszczyń, to oznacza, że nastąpił odpowiedni termin oprysku. Procedurę tę powinno się powtórzyć na innej typowej działce pola, żeby się przekonać, iż plantacja jest w ca-

łości gotowa do wykonania zabiegu. Na tym etapie łuszczyzny zginają się wokół palca, nie pękają. Opryskiwanie powinno być wykonane po 3-4 dniach od pomyślnej oceny, a w przypadku występowania niższych temperatur, okres można wydłużyć do 7 dni.

Lepiej się nie spieszyć

Należy pamiętać, iż w ostatnich dniach przed zbiorem przyrost plonu rzepaku jest bardzo duży. Może wynosić nawet 40 kg/24h/ha. Nie warto zatem przyspieszać oprysku, gdyż takie działanie zahamuje ten proces, obniży rentowność produkcji. Prawidłowo wykonany nie tylko umożliwia doskonałą kontrolę jednorocznych i wieloletnich chwastów (perz, ostrożeń, powój) oraz zbiór nierówno dojrzewającej plantacji, ale także i szybsze żniwa bez przestojów. Ponadto zapewnia zmniejszenie eksploatacji sprzętu, redukuje zużycie paliwa. Dodatkowo wysusza nie tylko łuszczyzny, ale także i łodygi, zmniejsza wilgotności nasion rzepaku o 3-5 proc. Następuje miękki efekt desykacji, który redukuje prawdopodobieństwo pęknięcia łuszczyń. Plantacja „zroundupowana” łatwiej dosycha po deszczu czy po porannej rosie.

Wyrównanie plantacji

Przedźniwne zastosowanie glifosatu umożliwia eliminację chwastów, wyrównanie plantacji, a co za tym idzie bardziej efektywne planowanie żniw, ich przyspieszenie, polepszenie parametrów zbieranego ziarna, a tym samym redukcję nakładów i zwiększenie zysków.

Przykładem preparatu, który dedykowany jest zabiegom przedźniwnym jest

Roundup Flex 480. Szybko pobierana przez roślinę substancja czynna przemieszcza się do korzeni. Zastosowana receptura pozwala na wysoką skuteczność preparatu w zmiennych warunkach pogodowych, nawet gdy już po godzinie od wykonania oprysku spadnie deszcz. Preparat oparty jest na soli potasowej glifosatu i dwóch nowych wspomagaczach. Wysoka koncentracja pozwala zmniejszyć o około 30 proc. dawkę. Do zastosowania przedźniwnego w uprawach rzepaku, zaleca się użycie 2 do 3 l/ha na 250 do 300 litrów wody. Wyższą dawkę stosuje się w wypadku gęstego łanu lub silnego zachwaszczenia uprawy.

„Roundupowanie przed żniwami” stało się w Polsce standardowym zabiegiem wykonywanym na zachwaszczonych czy nierówno dojrzewających plantacjach. Jest to najefektywniejszy sposób na zwalczanie chwastów wieloletnich (perz, ostrożeń, powój), a dosuszenie całych nierównomiernie dojrzewających roślin rzepaku pozwala na płynny zbiór i brak przestojów w trakcie żniw.

REKLAMA

Zmywalny SUFIT PODWIESZANY

podbitka do obory, chlewni,
kurnika, pieczarkarni, gęsiarni,
kaczkarni, indykarni

Cena od 22 zł/m²

TEL. 500 666 205

163617otbr-b-0

ROLNIKU! Ta oferta jest dla Ciebie!

- ➔ **Kredyt pod dopłaty rolnicze z jednorazową spłatą!**
- ➔ **Kredyty ratalne gotówkowe i konsolidacyjne z niską ratą.**
- ➔ **Linia kredytowa AGRO!**

Oferujemy także:
- Kredyty dla FIRM -
Inwestycyjne i obrotowe
Niskie oprocentowanie
Szybka decyzja

Twoja KASA

SKOK RAFINERIA

* O szczegóły oferty zapytaj Doradcę Kredytowego SKOK "Rafineria"

www.skokrafineria.pl

Biskupiec
tel. 517 122 477
Działdowo
tel. 517 122 531

Łomża
tel. 517 362 881
Mława
tel. 517 363 665

Nowe Miasto Lubawskie
tel. 517 363 712
Olsztyn
tel. 517 363 749

SKUP TRZODY I BYDŁA

Płatność w 3 dni lub gotówka
odbior z gospodarstwa

„Agrol” Adam Dymkowski

Goszczyce Poświętne 7 tel. kom. 511 492 526
09-130 Baboszewo tel. 23 661 20 45

161617otbr-A-N

90817otbr-a-M

SAS[®] Poznaj możliwości **EKOLOGICZNYCH KOTŁÓW**

Tworzymy
**CZYSTĘ
JUTRO**

KOTŁY DO DOTACJI

www.sas.busko.pl

163717otbr-A-N

AMBROZIAK

MŁYN ZBOŻOWY Jakpol – Jakub Ambroziak

- Skup zbóż konsumpcyjnych do produkcji mąki pszennej oraz żytniej
- Skup wszystkich zbóż paszowych oraz nasion roślin strączkowych

W sprawie cen i transportu proszę o kontakt – 513 093 229

W sprzedaży posiadamy mąkę żytnią typ 720, 500, 1400, 2000 i pszenną typ 450, 500, 650, 750, 1850 oraz otręby pszenne i żytnie

Kontakt:

- kierownik młyna – 505 106 087
- handlowiec terenowy – 531 034 290

Serdecznie zapraszamy do współpracy.
Biuro – tel. 23 671 63 93

163417otbr-a-0